

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2026-2030 DLA MIASTA I GMINY NIEPOŁOMICE

Spis treści

Spis treści

Spis treści	2
WSTĘP.....	3
PODSTAWY I REGULACJE PRAWNE PROGRAMU	4
PRZEMOC DOMOWA - PODSTAWY TEORETYCZNE	7
DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE MIASTA I GMINY	10
Analiza danych instytucjonalnych	12
Diagnoza zjawiska przemocy domowej - wyniki badań ankietowych	27
PODSUMOWANIE.....	51
ANALIZA SWOT	54
ADRESACI PROGRAMU	57
REALIZATORZY PROGRAMU	57
CELE PROGRAMU ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ	58
Harmonogram realizacji Programu:	59
Przewidywane efekty realizacji programu:	71
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	72
MONITORING I EWALUACJA	72
BIBLIOGRAFIA.....	73
Spis publikacji.....	73
Źródła internetowe	73
Spis tabel	73
Spis wykresów	73

WSTĘP

Z ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy, zrealizowanej w 2019 roku dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, iż według Polaków przemoc domowa jest zjawiskiem stosunkowo częstym. W opinii ankietowanych najbardziej rozpowszechniona jest przemoc psychiczna. 9% osób (a więc co jedenasta) sądzi, że dotyczy niemal każdego gospodarstwa domowego, a kolejne 25% jest zdania, że dotyczy dużej części tj. ponad połowy. (...) Jeśli chodzi o przemoc fizyczną, to w jej przypadku jako zjawisko co najmniej częste postrzega ją 24% ankietowanych, a jako bardzo rzadkie lub w ogóle nie występujące 15%. Badanie pokazało, że ok. 85 % - 90 % Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne, co może świadczyć o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy¹.

Określenie rzeczywistego rozmiaru zjawiska wciąż pozostaje kwestią niezwykle trudną do zrealizowania. Z uwagi na specyfikę tego społecznego problemu, wiele spośród czynów przemocowych pozostaje bowiem nie ujawnionych i znanych jedynie osobom, które w samotności doświadczają ich poważnych konsekwencji. Przyznanie się osoby doznającej przemocy do dramatów rozgrywających się w domu rodzinnym, mimo doświadczanego cierpienia, pozostaje niejednokrotnie ponad jej siły, co jednocześnie powoduje, iż osoba stosująca przemoc pozostaje bezkarna i utwierdza się w przekonaniu, że członkowie rodziny milcząc i nie reagując, dają przyzwolenie na powtarzanie agresywnych zachowań. Konsekwencją tego jest fakt, że zapobieganie temu negatywnemu zjawisku jest w wielu przypadkach niezwykle trudne. By przeciwdziałanie przemocy domowej było efektywne i skuteczne, konieczne jest prowadzenie kompleksowych działań przez poszczególne podmioty zaangażowane w proces przeciwdziałania przemocy, a jednocześnie niezbędne jest ich stałe koordynowanie za pomocą odpowiednich „narzędzi”, którymi można nazwać gminne, powiatowe i wojewódzkie programy przeciwdziałania przemocy domowej.

1 Kantar Polska dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Raport Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie, Warszawa 2019

PODSTAWY I REGULACJE PRAWNE PROGRAMU

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 dla Miasta i Gminy Niepołomice został opracowany w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych, bądź uwięzionych w przemoc domową. Program zakłada realizację kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę osób doznających przemocy domowej, jak również edukowanie osób stosujących przemoc domową, korygowanie ich postaw i zachowań. Przewiduje również edukację społeczności lokalnej w zakresie zjawiska przemocy domowej oraz działalność informacyjną na temat miejsc i form możliwej pomocy dla osób dotkniętych tym problemem lub będących świadkami przemocy domowej.

Program kierowany jest do osób zagrożonych przemocą domową, osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy oraz społeczności lokalnej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 dla Miasta i Gminy Niepołomice realizowany będzie m.in. w oparciu o następujące dokumenty i akty prawne:

Dokumenty prawa międzynarodowego:

- Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rec.(2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z dnia 30 kwietnia 2002 roku,
- Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 roku Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego ONZ,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy domowej z 26 marca 1985 r.,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 r,
- Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 961).

Akty prawa krajowego:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Rozporządzenia wykonawcze:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta",
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony.

Ponadto Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej 2026-2030 jest spójny z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030.

PRZEMOC DOMOWA - PODSTAWY TEORETYCZNE

W potocznym przekonaniu przemoc kojarzy się głównie z fizycznymi przejawami znęcania się, a więc takimi, które pozostawiają wyraźne ślady w postaci siniaków, złamań i innych uszkodzeń ciała. Tymczasem przemoc obejmuje całe spektrum zachowań w postaci krzywdzenia emocjonalnego, seksualnego, wykorzystywania finansowego, zaniedbania, ograniczania wolności, gróźb, zastraszania, utrudniania kontaktów z rodziną czy instytucjami pomocy itp., których celem jest zdominowanie i całkowite podporządkowanie sobie ofiary przez sprawcę. Przemoc rzadko jest tylko incydem, zazwyczaj mechanizmy przemocy oparte są na procesach budowanych w dłuższym okresie czasu (...). Doznawanie przemocy niesie za sobą szereg niekorzystnych skutków dla osoby krzywdzonej, całej rodziny czy społeczeństwa. Jest więc poważnym problemem społecznym, który domaga się wypracowania skutecznych metod zapobiegania i zwalczania tego zjawiska.²

W świetle przepisu art. 2 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domową należy rozumieć jako: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków, finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

² Pod red. Witkowska Paleń. A, Przemoc w rodzinie. Pomoc, interwencja, wsparcie społeczne, Tychy 2016

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć:

- małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletniego,
 - wobec których stosowana jest przemoc domowa.³

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec wyżej wymienionych osób.

Przemoc charakteryzuje się tym, że:

- Jest intencjonalna - czyli jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
- Siły są nierównomierne - w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. „Ofiara” jest słabsza a sprawca silniejszy.
- Narusza prawa i dobra osobiste - sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
- Powoduje cierpienie i ból - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony⁴.

³ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

⁴ Opracowanie na podstawie danych oficjalnej strony „Niebieska Linia”

Rodzaje przemocy:

- fizyczna - naruszenie nietykalności fizycznej,
- psychiczna - naruszenie godności osobistej,
- seksualna - naruszenie intymności,
- ekonomiczna - naruszenie własności,
- zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich.

Wszystkie powyższe formy przemocy wzajemnie się uzupełniają i przenikają, a każda z nich powoduje określone szkody na zdrowiu fizycznym oraz psychicznym, wywołując cierpienie i krzywdy moralne u osób, które ich doświadczają. Stosowanie przemocy prowadzi w konsekwencji do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji oraz chorób związanych ze stresem. Szczególnie drastyczne skutki zauważa się u dzieci, gdyż krzywdzenie może zaburzyć ich funkcjonowanie we wszystkich dziedzinach życia.

Należy pamiętać, że nie ma jednej przyczyny przemocy domowej. Do przemocy dochodzi w wyniku współwystępowania i interakcji (wzajemnego oddziaływania na siebie) różnych czynników: społecznych, kulturowych i psychologicznych. Można mówić o elementach ryzyka, które zwiększają prawdopodobieństwo pojawienia się przemocy domowej, ale nie można stwierdzić, że są jej przyczyną.

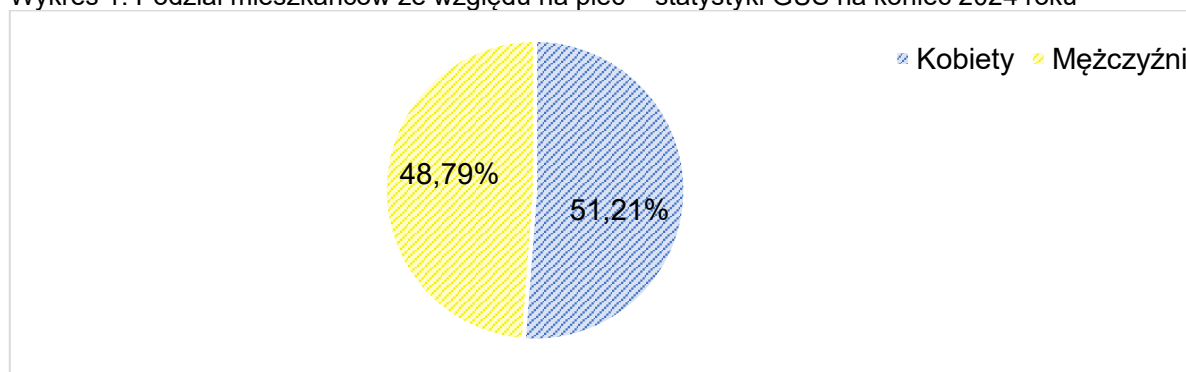
DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE MIASTA I GMINY

Dane demograficzne

Gmina Niepołomice to gmina miejsko-wiejska, położona w województwie małopolskim, należąca do powiatu wielickiego. Siedzibą gminy jest miasto Niepołomice, ponadto w skład gminy wchodzi 12 sołectw: Chobot, Ochmanów, Podłęże, Słomiróg, Staniątki, Suchoraba, Wola Batorska, Wola Zabierzowska, Zabierzów Bocheński, Zagórze, Zakrzowiec i Zakrzów.

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31 grudnia 2024 r. gmina Niepołomice liczyła 33 472 mieszkańców; z czego 51,2% stanowią kobiety (16 988), a 48,89% mężczyźni (16 988). Współczynnik feminizacji dla Miasta i Gminy Niepołomice wynosił 105 (na 100 mężczyzn przypadało 105 kobiet).

Wykres 1. Podział mieszkańców ze względu na płeć – statystyki GUS na koniec 2024 roku

Gminę Niepołomice charakteryzuje dodatni przyrost naturalny, który na koniec 2024 roku wyniósł 25. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 0,75 na 1000 mieszkańców. W 2024 roku urodziło się 316 dzieci, w tym 50,9% dziewczynek i 49,1% chłopców. W tym samym czasie odnotowano 291 zgonów, co odpowiada 69 zgonom na 1 000 mieszkańców.

W 2024 roku zarejestrowano 696 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 271 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosiło dla Miasta i Gminy Niepołomice 434 osoby.

Dane statystyczne na koniec roku 2024 wskazują, że 59,30% mieszkańców z terenu Miasta i Gminy Niepołomice jest w wieku produkcyjnym, 23,50% w wieku przedprodukcyjnym, a pozostałe 17,20% w wieku poprodukcyjnym.

Zgodnie z danymi GUS na koniec roku 2024, w gminie Niepołomice pracowały 15 005 osoby w gospodarce narodowej, w tym: 7 266 kobiet oraz 7 739 mężczyzn. Zgodnie z danymi GUS, w 2023 roku w gminie Niepołomice zarejestrowanych było 271 osób bezrobotnych, w tym: 149 kobiet oraz 122 mężczyzn.⁵

⁵ Bank Danych Lokalnych (GUS) - dane dla Miasta i Gminy Niepołomice

Analiza danych instytucjonalnych

Centrum Usług Społecznych w Niepołomicach

Z danych przekazanych przez Centrum Usług Społecznych w Niepołomicach wynika, iż na przestrzeni lat 2022-2024 zmalała ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Tabela 1. Osoby korzystające z pomocy Centrum Usług Społecznych

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	Rok	Liczba
rodziny korzystające ze świadczeń CUS	rok 2022	359
	rok 2023	322
	rok 2024	305
liczba osób w rodzinach	rok 2022	661
	rok 2023	542
	rok 2024	495
rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów wszelkich uzależnień	rok 2022	44
	rok 2023	29
	rok 2024	22

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CUS w Niepołomicach

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, w szczególności przez:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
8. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424).
9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
10. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

Tabela 2. Procedura "Niebieskie Karty"

W związku z procedurą „Niebieskie Karty”	Rok	Liczba
wpłynęło ogółem:	rok 2022	36
	rok 2023	49
	rok 2024	51
wpłynęło z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	rok 2022	11
	rok 2023	21
	rok 2024	20
wpłynęło z Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	rok 2022	7
	rok 2023	3
	rok 2024	4
wpłynęło z Placówek Służby Zdrowia	rok 2022	0
	rok 2022	0
	rok 2024	1
wpłynęło z policji	rok 2022	16
	rok 2023	17
	rok 2024	18
wpłynęło z placówek oświatowych	rok 2022	2
	rok 2023	5
	rok 2024	6
wpłynęło z innego ośrodka pomocy społecznej	rok 2022	0
	rok 2023	3
	rok 2024	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CUS w Niepołomicach

Analizując dane przekazane przez CUS w Niepołomicach można zauważyć, iż na przestrzeni lat 2022-2024 wzrosła liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2022-2024:

Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego:

- rok 2022: 5 posiedzenia,
- rok 2023: 5 posiedzeń,
- rok 2024: 6 posiedzeń.

Liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2022: 46 grup,
- rok 2023: 49 grup,
- rok 2024: 54 grup.

Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2022: 88 posiedzenia,
- rok 2023: 102 posiedzeń,
- rok 2024: 200 posiedzenia.

Liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2022: 44 rodzin,
- rok 2023: 59 rodziny,
- rok 2024: 75 rodzin.

Liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych (ogółem):

- rok 2022: 124 osób,
- rok 2023: 215 osoby,
- rok 2024: 255 osób.

Liczba kobiet objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2022: 48 kobiet,
- rok 2023: 64 kobiet,
- rok 2024: 93 kobiety.

Liczba mężczyzn objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2022: 46 mężczyzn,
- rok 2023: 64 mężczyzn,
- rok 2024: 70 mężczyzn.

Liczba dzieci objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2022: 32dzieci,
- rok 2023: 87 dzieci,
- rok 2024: 92 dzieci.

Na przestrzeni lat 2022-2024 wzrosła liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Ponadto, w 2024 roku liczba zakończonych procedur była najwyższa na przestrzeni ostatnich badanych trzech lat.

Procedura „Niebieskie Karty” w latach 2022-2024:

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-A” wszczynających procedurę:

- rok 2022: 46 formularzy,
- rok 2023: 49 formularzy,
- rok 2024: 51 formularzy.

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-C”:

- rok 2022: 44 formularzy,
- rok 2023: 45 formularzy,
- rok 2024: 48 formularzy.

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-D”:

- rok 2022: 39 formularze,
- rok 2023: 39 formularzy,
- rok 2024: 40 formularzy.

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”:

- rok 2022 :46 rodzin,
- rok 2023: 49 rodzin,
- rok 2024: 51 rodzin.

Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ogółem:

- rok 2022: 28 zakończonych procedur,
- rok 2023: 38 zakończonych procedur,
- rok 2024: 44 zakończonych procedur.

Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej:

- rok 2022: 23 zakończonych procedur,
- rok 2023: 30 zakończonych procedur,
- rok 2024: 35 zakończonych procedur.

Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” po rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania działań

- rok 2022: 5 zakończone procedury,
- rok 2023: 8 zakończonych procedur,
- rok 2024: 10 zakończonych procedur.

Liczba osób objętych programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową:

- rok 2022: 2 osoby,
- rok 2023: 4 osoby,
- rok 2024: 0 osób .

W 2024 roku odnotowano największą liczbę osób doznających przemocy domowej. Na przestrzeni lat 2022-2024 wzrosła liczba osób stosujących przemoc domową.

Tabela 3. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową:

Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową:	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
liczba osób doznających przemocy domowej (ogółem), w tym:	80	151	120
kobiety	45	60	24
mężczyźni	3	4	4
nieletni	32	87	92
liczba osób stosujących przemoc domową (ogółem), w tym:	46	65	51
kobiety	3	4	11
mężczyźni	43	61	40
nieletni	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CUS w Niepołomicach

Liczba rodzin, w których stwierdzono występowanie przemocy domowej i które otrzymały pomoc zmierzającą do wyeliminowania niepożądanych zjawisk przemocowych:

Rok 2022: ogółem 123 rodziny

- Prawną - 49 rodzin,
- Psychologiczną - 54 rodziny,
- Socjalną - 23 rodziny.

Rok 2023: ogółem 143 rodziny

- Prawną - 66 rodzin,
- Psychologiczną - 49 rodzin,
- Socjalną - 28 rodzin.

Rok 2024: ogółem 139 rodzin

- . Prawną -60 rodzin
- . Psychologiczna – 54 rodziny
- . Socjalna- 25 rodzin

Liczba dzieci które zostały odebrane z rodzin ze względu na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie:

- rok 2022: 7 dzieci, umieszczonych w rodzinach zastępczych;
- rok 2023: 2 dzieci, umieszczonych w rodzinach zastępczych;
- rok 2024: 0 dzieci, umieszczone w rodzinach zastępczych.

MIEJSKO-GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH

Dane z działalności Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazują, iż na przestrzeni lat 2022-2024 zmalała liczba wniosków o leczenie odwykowe.

Tabela 4. Działalność MGKRPA

Działania MGKRPA	Rok	Liczba
posiedzenia MGKRPA (ogółem)	rok 2022	29
	rok 2023	28
	rok 2024	24
posiedzenia zespołu ds. rozpatrywania wniosków o skierowanie na leczenie uzależnienia od alkoholu	rok 2022	17
	rok 2023	16
	rok 2024	18
przeprowadzone rozmowy motywujące	rok 2022	28
	rok 2023	32
	rok 2024	31
kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	rok 2022	2
	rok 2023	2
	rok 2024	8
wnioski o leczenie odwykowe	rok 2022	19
	rok 2023	10
	rok 2024	13
zlecenia przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	rok 2022	15
	rok 2023	10
	rok 2024	6
wnioski do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	rok 2022	9
	rok 2023	10
	rok 2024	2
postanowienia w sprawie wydania opinii na sprzedaż napojów alkoholowych	rok 2022	22
	rok 2023	26
	rok 2024	23

szkolenia, w których uczestniczyli członkowie komisji	rok 2022	5
	rok 2023	6
	rok 2024	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGKRPA

Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Członków ich Rodzin

Do zadań terapeuty dyżurującego w Punkcie Konsultacyjnym należy:

- motywowanie osób uzależnionych i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia od alkoholu;
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- udzielanie wsparcia dla osób, które ukończyły leczenie w zakresie podstawowym;
- udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz ich rodzinom;
- prowadzenie konsultacji w zakresie wsparcia i pomocy dzieciom z rodzin z problemami alkoholowymi;
- udzielanie konsultacji osobom doświadczającym przemocy w rodzinie;
- motywowanie do uczestnictwa w oddziaływaniach adresowanych do osób stosujących przemoc;
- udzielanie indywidualnej pomocy terapeutycznej dla osób proszących o pomoc w rozwiązywaniu doraźnych problemów.

Tabela 5. Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Członków ich Rodzin

Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Członków ich Rodzin	Rok	Liczba
Liczba osób korzystających z pomocy Punktu (ogółem), w tym:	rok 2022	23
	rok 2023	26
	rok 2024	25
osoby uzależnione	rok 2022	19
	rok 2023	17
	rok 2024	15
osoby współuzależnione	rok 2022	2
	rok 2023	4
	rok 2024	6
DDA	rok 2022	2
	rok 2023	1

	rok 2024	0
osoby korzystające z pomocy z innych powodów	rok 2022	0
	rok 2023	4
	rok 2024	3

Punkt Konsultacyjny dla Osób Doświadczających Przemocy

Psycholog pracująca w Punkcie Konsultacyjnym prowadzi:

- psychoterapię indywidualną,
- psychoterapię pary,
- terapię więzi rodzic - dziecko,
- psychoedukację,
- udzielała porad psychologicznych,
- przygotowywała dziecko po przeżytej traumie do uczestnictwa w sprawie karnej przeciwko matce dziecka - sprawcy przemocy,
- kontaktowała się z pełnomocnikiem reprezentującym osobę doznającą przemocy.

Tabela 6. Punkt Konsultacyjny dla Osób Doświadczających Przemocy

Punkt Konsultacyjny dla Osób Doświadczających Przemocy		
Liczba osób korzystających z pomocy Punktu (ogółem), w tym:	Rok 2022	44
	Rok 2023	63
	Rok 2024	56
osoby doświadczające przemocy i świadkowie	Rok 2022	35
	Rok 2023	42
	Rok 2024	50
osoby stosujące przemoc	Rok 2022	4
	Rok 2023	4
	Rok 2024	3
osoby doświadczające traumy z innego powodu	Rok 2022	5
	Rok 2023	17
	Rok 2024	3

Liczba procedur NK wszczętych przez MGKRPA:

- rok 2022 - wszczęcie 6 procedur NK,
- rok 2022 - wszczęcie 4 procedur NK,
- rok 2024 - wszczęcie 4 procedur NK.

Na terenie Miasta i Gminy Niepołomice działa:

- **Stowarzyszenie Klub Abstynenta Niepołomni im Leonarda Mazgaja „Lenka”**

✓ Rok 2022:

Stowarzyszenie Klub Abstynenta Niepołomni im. Leonarda Mazgaja „Lenka” liczyło 21 członków. W kalendarzu Stowarzyszenia w roku 2022 złożono 662 podpisy równoznaczne z obecnością i korzystaniem z oferty Stowarzyszenia Klubu Abstynenta. W Klubie Abstynenta raz w miesiącu prowadzone były przez psychologa warsztaty grupowe – w kalendarzu odnotowano 81 wpisów potwierdzających udział w w/w zajęciach. Przy Klubie prowadzone były dyżury terapeuty. W 2022 roku z tej formy skorzystało 29 osób, w tym 21 osób uzależnionych, w tym trzy osoby deklarowały, że doświadczają przemocy domowej i 8 osób współuzależnionych trzy spośród nich deklarowały, że doświadczają przemocy domowej.

✓ Rok 2023:

Stowarzyszenie Klub Abstynenta Niepołomni im. Leonarda Mazgaja „Lenka” liczyło 23 członków. W kalendarzu Stowarzyszenia w roku 2023 złożono 697 podpisów równoznacznych z obecnością i korzystaniem z oferty Stowarzyszenia Klubu Abstynenta. W Klubie Abstynenta raz w miesiącu prowadzone były przez psychologa warsztaty grupowe – w kalendarzu odnotowano 79 wpisów potwierdzających udział w w/w zajęciach. Przy Klubie prowadzone były dyżury terapeuty. W 2023 roku z tej formy skorzystało 41 osób, w tym: 34 osoby uzależnione, w tym jedna osoba deklarowała, że doświadcza przemocy w rodzinie i 7 osób współuzależnionych dwie spośród nich deklarowały, że doświadczają przemocy domowej.

Rok 2024

Stowarzyszenie Klub Abstynenta Niepołomni im, Leonarda Mazgaja „Lenka” liczyło 32 członków. W kalendarzu stowarzyszenia w roku 2024 złożono 943 podpisy

równoczesne z obecnością i korzystaniem z oferty Stowarzyszenia Klubu Abstynenta. W Klubie raz w miesiącu prowadzone były przez psychologa warsztaty grupowe- w kalendarzu odnotowano 108 wpisów potwierdzających udział w w/w zajęciach. Przy klubie prowadzone były dyżury terapeutów. W 2024 roku z tej formy skorzystało 46 osób , w tym 40 osób uzależnionych (1 deklarował , że doświadcza przemoc) , 5 współuzależnionych (1 deklarowała, że doświadcza przemocy) , 1 osoba z syndromem DDA.

- **Grupa AA Bronisław** - Mitingi odbywają się raz w tygodniu.

KOMISARIAT POLICJI W NIEPOŁOMICACH

Z danych przedstawionych przez Policję wynika, iż w ostatnich latach gwałtownie wzrosła ilość interwencji policji dotycząca zakłóceń porządku publicznego

Tabela 7. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu

Interwencje	Rok	Liczba interwencji
prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	rok 2022	21
	rok 2023	38
	rok 2024	28
prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po spożyciu alkoholu	rok 2022	50
	rok 2023	43
	rok 2024	2
zakłócanie porządku publicznego	rok 2022	14
	rok 2023	16
	rok 2024	78
podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	rok 2022	30
	rok 2023	35
	rok 2024	21
liczba wypadków pod wpływem alkoholu	rok 2022	0
	rok 2023	4
	rok 2024	0
przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	rok 2022	0
	rok 2023	0
	rok 2024	0
osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	rok 2022	56
	rok 2023	48
	rok 2024	46
osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	rok 2022	0
	rok 2023	0
	rok 2024	0

Najczęstszym przestępstwem na terenie Miasta i Gminy Niepołomice w 2024 roku były inne rodzaje przestępstw (alimenty).

Tabela 8. Przestępstwa na terenie Miasta i Gminy

Przestępstwa na terenie Miasta i Gminy	Rok	Liczba przestępstw
kradzież z włamaniem	rok 2022	20
	rok 2023	13
	rok 2024	17
fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	rok 2022	22
	rok 2023	13
	rok 2024	23
pobicie	rok 2022	1
	rok 2023	0
	rok 2024	3
uszkodzenie mienia	rok 2022	32
	rok 2023	16
	rok 2024	27
kradzież pieniędzy wraz z dokumentami	rok 2022	0
	rok 2023	0
	rok 2024	7
kradzież mienia	rok 2022	36
	rok 2023	52
	rok 2024	46
inne	rok 2022	8
	rok 2023	2
	rok 2024	50

Artykuł KK Kwalifikacja prawna wszczętych postępowań/ stwierdzonych/ zakończonych postępowań:

Tabela 9. Kwalifikacja prawna postępowań

rok 2022 :	Wszczętych postępowań	Stwierdzonych postępowań	Zakończonych postępowań
znęcanie się nad rodziną	21	10	21
groźba karalna	11	11	9
uchylanie się od płacenia alimentów	33	26	33
inne: art. 157 par 1 kk	9	3	9
rok 2023:	Wszczętych postępowań	Stwierdzonych postępowań	Zakończonych postępowań
znęcanie się nad rodziną	15	8	15
groźba karalna	8	5	8
uchylanie się od płacenia alimentów	35	30	35
inne: art. 157 par 1 kk	2	1	2
rok 2024:	Wszczętych postępowań	Stwierdzonych postępowań	Zakończonych postępowań
znęcanie się nad rodziną	23	9	23
groźba karalna	18	6	18
uchylanie się od płacenia alimentów	50	16	50
inne: art. 157 par 1 kk	16	0	16

W związku z procedurą „Niebieskie Karty”:

- rok 2022 – wszczęcie 7 procedur NK,
- rok 2023 - wszczęcie 23 procedur NK,
- rok 2024- wszczęcie 18 procedur NK

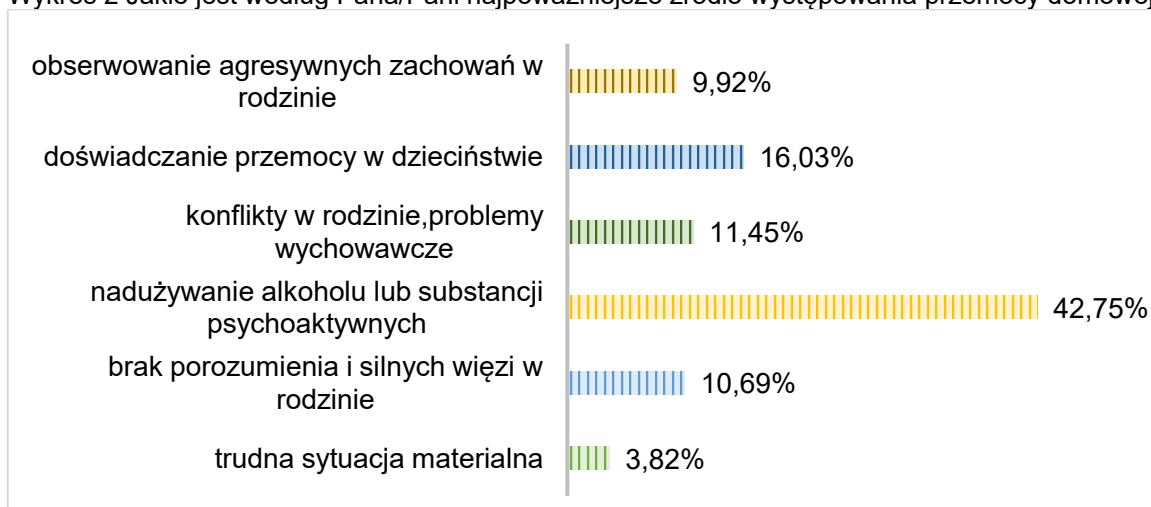
Diagnoza zjawiska przemocy domowej - wyniki badań ankietowych

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród dorosłych mieszkańców Miasta i Gminy Niepołomice

Grupa badawcza: 131 osób

- Zdecydowana większość respondentów przemoc domową postrzega jako przemoc fizyczną, czyli bicie, szarpanie, popychanie (97,71%), oraz przemoc psychiczną, czyli wyzwiska, poniżanie czy krzyki (93,89%), a także nakłanianie do współżycia seksualnego (85,50%).
- W opinii zdecydowanej większości badanych (90,84%) nie ma żadnych sytuacji, które mogą dopuszczać bądź usprawiedliwiać stosowanie przemocy.
- Według 42,75% ankietowanych najpoważniejszym źródłem występowania przemocy domowej jest uzależnienie od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.

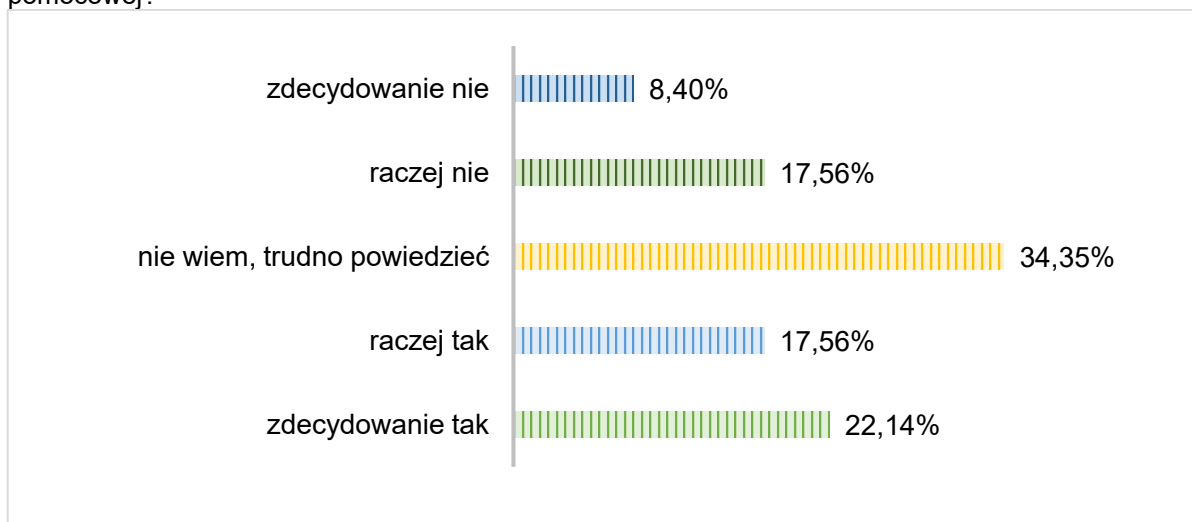
Wykres 2 Jakie jest według Pana/Pani najpoważniejsze źródło występowania przemocy domowej

- Zdecydowana większość ankietowanych nie popiera stosowania kar cielesnych wobec dzieci (tj. 83,97%). Niemniej jednak 8,40% ankietowanych uważa je za dopuszczalne, w szczególności kiedy inne metody wychowawcze zawodzą. Ponadto 29,01% dopuszcza danie tzw. „klapsa” dziecku, które doprowadziło do niebezpiecznej dla siebie sytuacji.
- W opinii respondentów osobą doznającą przemocy jest najczęściej dziecko oraz kobieta, a osobą stosującą przemoc jest najczęściej mężczyzna.

- 36,64% badanych mieszkańców przyznało, że doświadczyło przemocy. Najczęściej osobami, które stosowały przemoc byli rodzice oraz współmałżonek.
- 36,64% badanych zadeklarowało, że osobiście doświadczyło przemocy psychicznej (wrzaski, poniżanie) ze strony członka rodziny.
- 19,08% przyznało, że doświadczyło przemocy fizycznej ze strony członka rodziny.
- 16,79% zadeklarowało, że doświadczyło osobiście ograniczania kontaktów ze znajomymi ze strony członka rodziny.
- 12,98% przyznało, iż doświadczyło zaniedbania i braku opieki ze strony członka rodziny.
- 7,63% badanych mieszkańców doświadczyło osobiście uniemożliwiania podjęcia pracy i odbieranie pieniędzy.
- 7,63% badanych mieszkańców zaznaczyło, iż doświadczyli nakłaniania do współżycia seksualnego przez członka rodziny.
- 5,34% badanych mieszkańców doświadczyło osobiście zmuszania do picia alkoholu.
- Łącznie 25,96% ankietowanych w przypadku doświadczania przemocy domowej nie zgłosiłoby tego faktu do instytucji pomocowych.

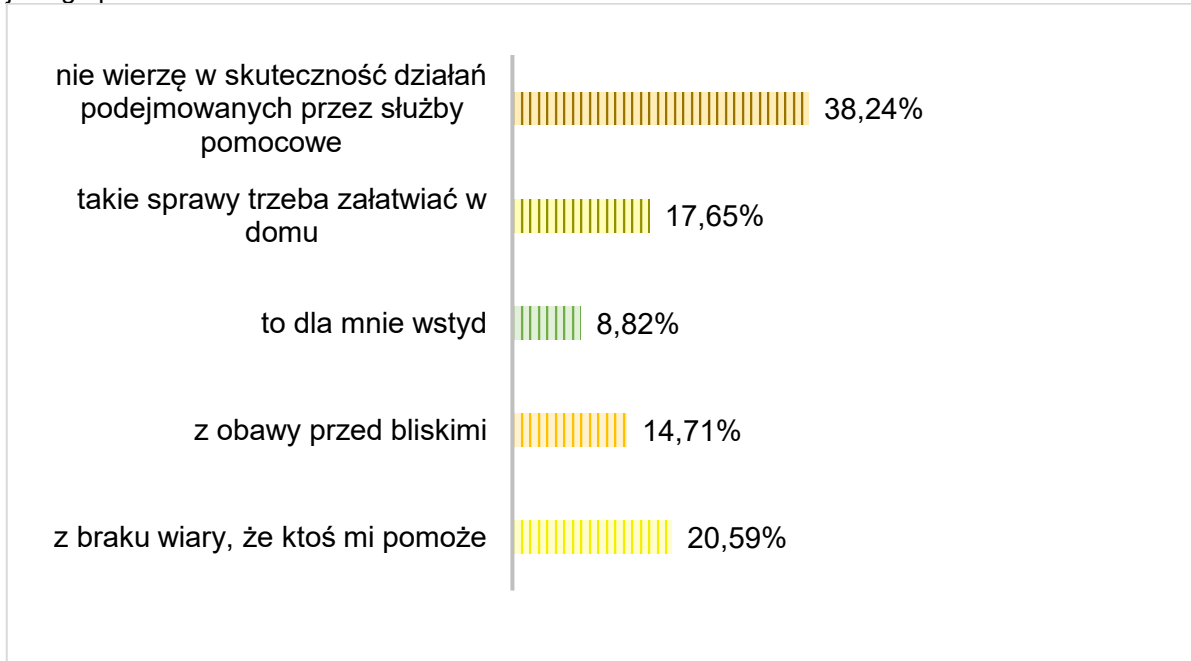
Wykres 3. Czy w przypadku zachowań przemocowych zgłosiłby/aby Pan/Pani ten fakt instytucji pomocowej?

- Osoby, które uprzednio zadeklarowały, że nie zgłosiłyby zaistniałego faktu przemocy domowej zostały zapytane o powód podjęcia takiej decyzji. I tak, 38,24% badanych stwierdziło, że nie zrobiliby tego ponieważ nie wierzą w skuteczność działań podejmowanych przez służby pomocowe. Kolejno,

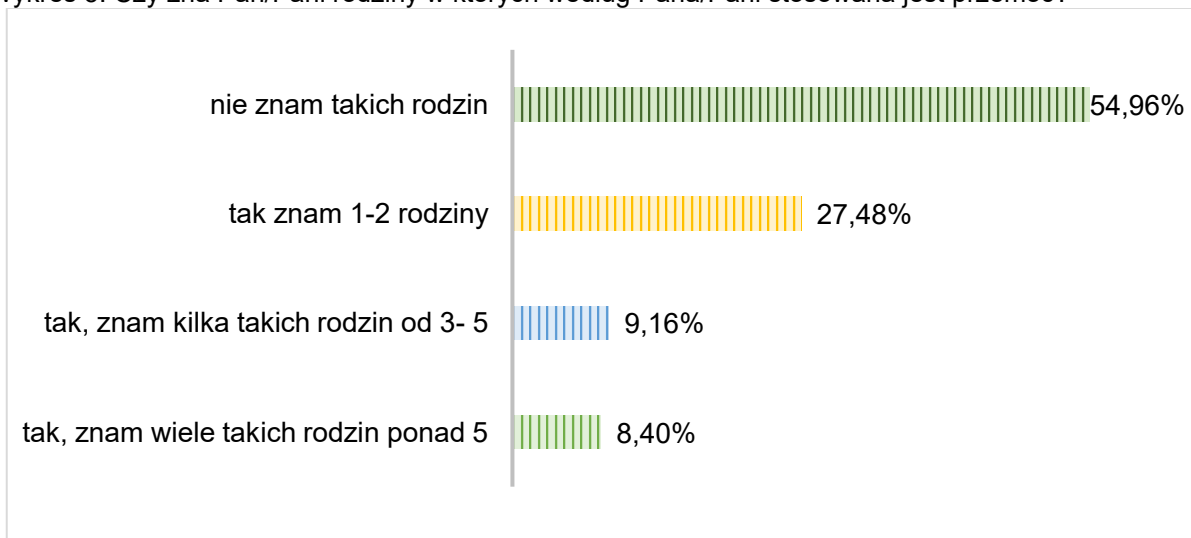
20,59% nie wierzy, że ktoś by im pomógł, a 17,65% twierdzi, że takie sprawy trzeba załatwiać w domu. Następnie, 14,71% nie zgłosiłoby tego z obawy przed bliskimi, a pozostałe 8,82% ankietowanych stwierdziło, że wstydziłoby się zaistniałej sytuacji.

Wykres 4. Jeżeli będąc osobą doznającą przemocy domowej nie zgłosiłby Pan/Pani tego faktu, to z jakiego powodu?

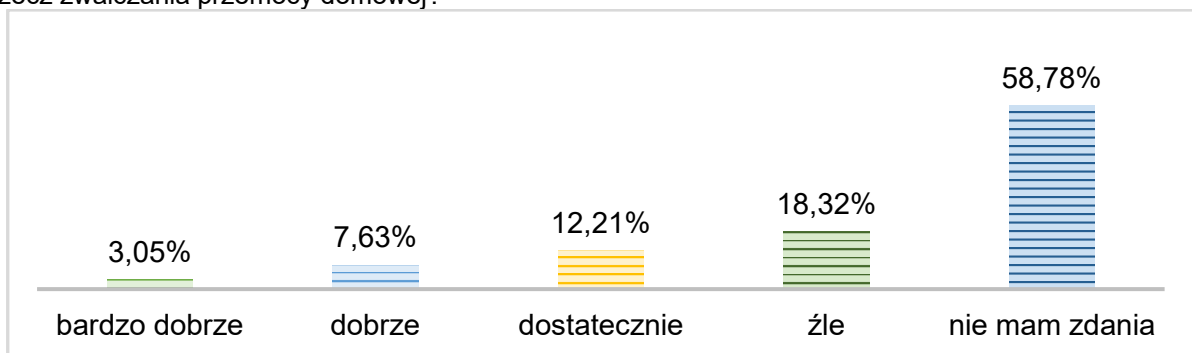
- Łącznie 45,04% respondentów zna rodziny, w których stosowana jest przemoc domowa.

Wykres 5. Czy zna Pan/Pani rodziny w których według Pana/Pani stosowana jest przemoc?

- Instytucje na terenie Miasta i Gminy, które pomagają w sytuacji zaistnienia przemocy domowej badani mieszkańcy wymieniali najczęściej Centrum Usług Społecznych oraz Policję.
- 25,95% respondentów uważa, iż osoby doznające przemocy domowej na terenie Miasta i Gminy mogą liczyć na pomoc lokalnych instytucji. Przeciwnie zdanie wyraziło 16,79%, a pozostałe 57,25% nie wiedziało jak ustosunkować się do tej kwestii.
- 25,19% ankietowanych mieszkańców jest zdania, iż na terenie Miasta i Gminy Niepołomice sytuacji związanych z przemocą domową jest coraz więcej. Przeciwnie zdanie w tym temacie wyraziło 3,82% respondentów, a 70,99% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.
- 18,32% ankietowanych oceniło na poziomie niedostatecznym skuteczność działań podejmowanych na terenie Miasta i Gminy Niepołomice na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, 12,21% na poziomie dostatecznym, 7,63% uznało, iż są one dobre, a 3,05% bardzo dobre. Pozostałe 58,78% nie wyraziło jednoznacznej opinii w tym zakresie.

Wykres 6. Jak Pan/Pani ocenia skuteczność działań podejmowanych na terenie Miasta i Gminy na rzecz zwalczania przemocy domowej?

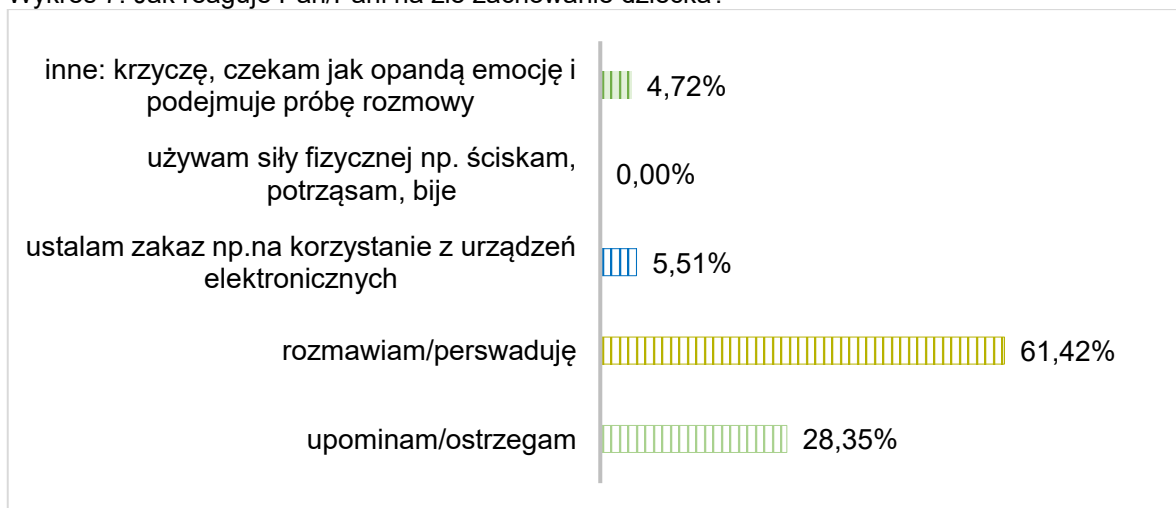

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród rodziców uczniów szkół z terenu Miasta i Gminy Niepołomice

Grupa badawcza: 127 osób

- 77,17% badanych uważa, iż ma bardzo dobry kontakt ze swoim dzieckiem/dziećmi.
- 65,35% określiło swoją postawę wobec dziecka/dzieci jako prawidłową (akceptującą, współdziałającą, uznającą prawa dziecka), natomiast 21,26% uznało, iż jest ona nadopiekuńcza. Kolejno, 7,87% badanych rodziców przyznało, iż są nadmiernie wymagający, a 3,94% rozpieszczający. Pozostałe 1,57% rodziców określiło swoją postawę jako odtrącającą (brak okazywania pozytywnych uczuć, mówienie językiem nakazów).
- 61,42% respondentów przyznało, iż w przypadku złego zachowania dziecka rozmawia lub perswaduje, natomiast 28,35% upomina lub ostrzega przed konsekwencjami złego zachowania. Z kolei, 5,51% rodziców ustala zakaz na korzystanie z urządzeń elektronicznych. Pozostałe 4,72% rodziców potwierdziło, iż reaguje w inny sposób.

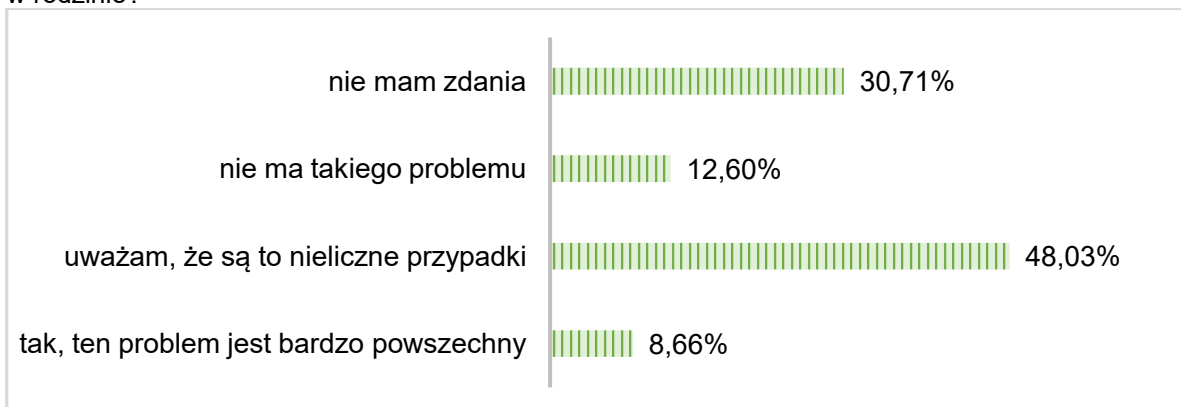
Wykres 7. Jak reaguje Pan/Pani na złe zachowanie dziecka?

- Według 18,11% badanych pandemia Covid-19 wpłynęła niekorzystnie na ich relacje z dziećmi, gdyż badani rodzice zaobserwowali u swoich dzieci pogorszony stan emocjonalny, pogarszające się ich relacje koleżeńskie oraz nadmierne korzystanie z komputera i telefonu.

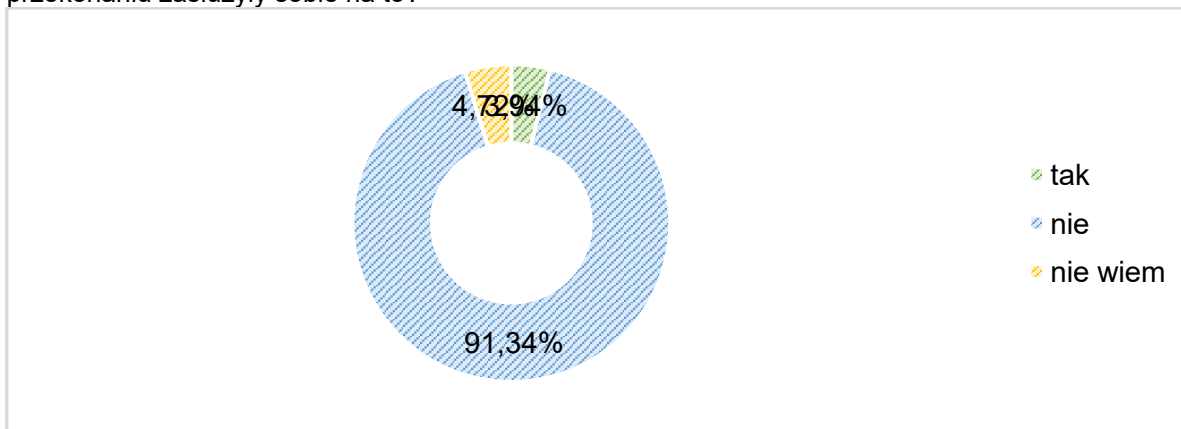
- 48,03% badanych rodziców jest zdania, iż problem przemocy wobec dzieci występuje na terenie Miasta i Gminy Niepołomice, jednak są to nieliczne przypadki. Kolejno, 12,60% przyznało, że nie ma takiego problemu, a 8,66% twierdzi, iż ten problem jest bardzo powszechny. Pozostałe 30,71% ankietowanych nie miało zdania w tym temacie.

Wykres 8. Czy w Pana/Pani opinii na terenie Miasta i Gminy występuje problem przemocy wobec dzieci w rodzinie?

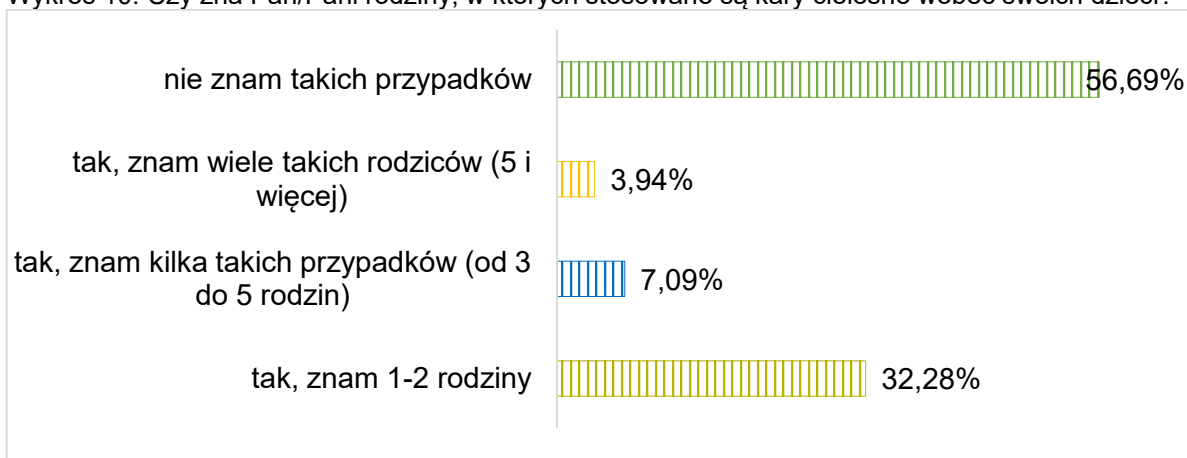
- Według 97,64% badanych dziecko nie powinno się bać rodziców.
- 70,87% badanych jest za ustawowym zakazem stosowania kar cielesnych, natomiast 11,02% jest przeciw. Pozostałe 18,11% nie wyraziło jednoznacznej opinii w tym zakresie.
- 3,94% respondentów jest zdania, iż rodzice mają prawo stosować kary cielesne, w sytuacji kiedy dziecko na to zasłużyło.

Wykres 9. Czy rodzice mają prawo stosować kary cielesne wobec swoich dzieci, jeśli w ich przekonaniu zasłużyły sobie na to?

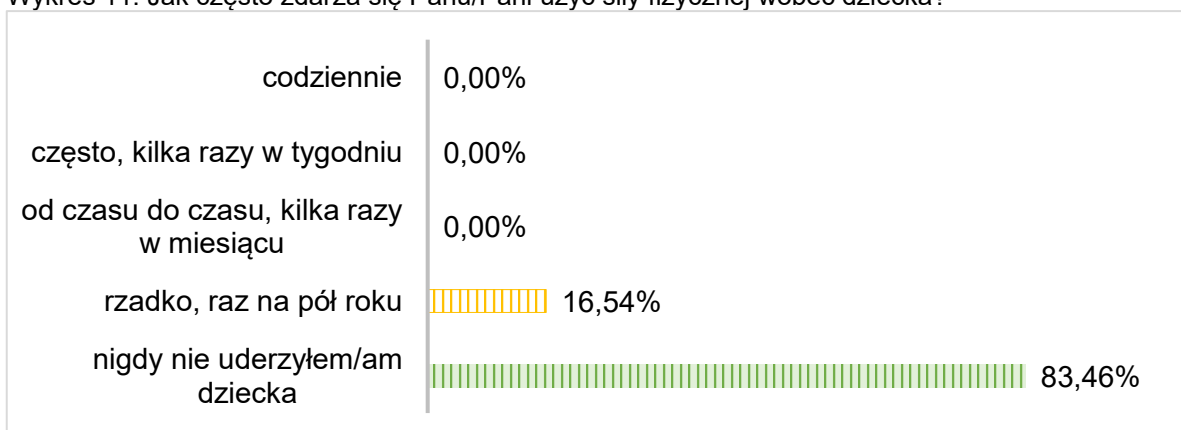
- Łącznie 43,31% respondentów zna rodziny, w których stosowane są kary cielesne wobec dzieci.

Wykres 10. Czy zna Pan/Pani rodziny, w których stosowane są kary cielesne wobec swoich dzieci?

- 25,20% przyznało, iż usprawiedliwionym działaniem wobec dziecka/dzieci jest krzyk, a 10,24% dopuszcza ograniczanie kontaktów dzieci z rówieśnikami.
- 5,51% respondentów uważa, iż można odbierać dzieciom pieniądze oraz straszyć.
- 99,21% badanych rodziców przyznało, iż stosowanie przemocy domowej wobec dziecka może mieć wpływ na jego zachowanie w dorosłym życiu.
- 22,05% badanych wyraziło zdanie, iż klaps dany dziecku w sytuacji, gdy dziecko doprowadziło do sytuacji dla niego niebezpiecznej jest uzasadniony.
- 16,54% używa siły fizycznej wobec swoich dzieci raz na pół roku.

Wykres 11. Jak często zdarza się Panu/Pani użyć siły fizycznej wobec dziecka?

- 90,48% respondentów, którzy użyli siły fizycznej wobec dziecka/dzieci żałowało swojej decyzji.

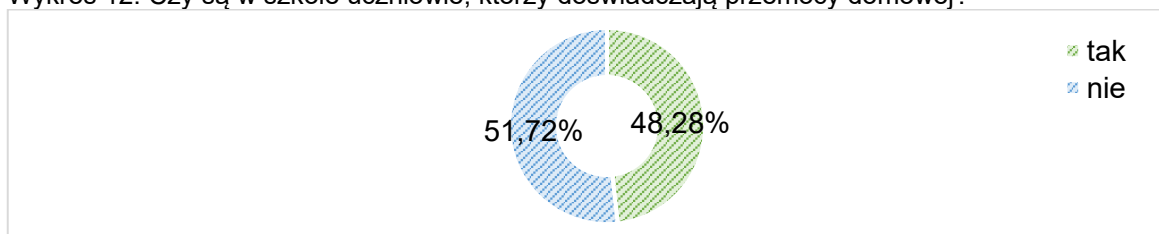
- 3,15% badanych rodziców przyznało, iż używa siły fizycznej wobec dziecka w momencie braku zmiany zachowania dziecka po kilkukrotnym upominaniu.
- 25,20% respondentów stanęło w obronie swojego dziecka, gdyby ktoś z członków gospodarstwa domowego go uderzył. 74,80% badanych rodziców przyznało, iż do tej pory nikt z członków gospodarstwa domowego nie uderzył ich dziecka/dzieci.
- 62,20% respondentów przyznało, iż w ich domach nikt nie wymierza kar dzieciom. 18,11% przyznało, iż samemu wymierza kary swoim dzieciom, a 18,90% wskazało na męża/żonę.
- 48,03% badanych rodziców przyznało, że w ich rodzinie ma miejsce agresja słowna (podnoszenie głosu, krzyczenie) wobec dzieci.
- 28,35% stwierdziło, iż w ich rodzinie stosuje się nadopiekuńczość (wyręczanie dziecka we wszystkim) wobec dzieci.
- 10,24% przyznało, iż w ich rodzinie ma miejsce wywoływanie poczucia winy u dziecka/dzieci za stan emocjonalny i zdrowotny rodzica.
- 10,24% przyznało się, że w ich rodzinie ma miejsce zastraszanie oraz szantażowanie dzieci.
- 13,39% badanych rodziców wyraziło chęć pozyskania wiedzy nt. Bez przemocowego wychowania dzieci, natomiast 18,90% stwierdziło, iż ma nad tym kontrolę. Pozostałe 67,72% przyznało, iż nie stosuje przemocy wobec dzieci.
- 73,81% respondentów nie posiada wiedzy nt. instytucji pomocowych na terenie Miasta i Gminy, które wspierają osoby doznające przemocy domowej.
- 74,80% badanych wie na czym polega procedura "Niebieskie Karty", natomiast 25,20% przyznało się do braku wiedzy w tym zakresie.

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród nauczycieli szkół z terenu Miasta i Gminy Niepołomice

Grupa badawcza: 58 osób

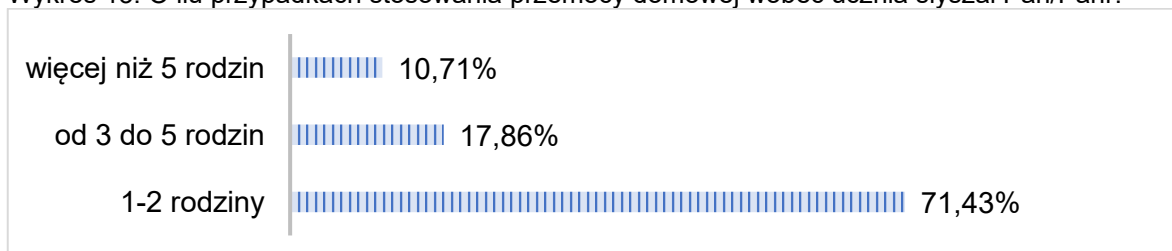
- 94,83% badanych nauczycieli potwierdziło, iż na godzinie wychowawczej prowadzone są rozmowy z uczniami na temat tego, jak ważne jest mówienie o tym, gdy ktoś wyrządza nam krzywdę/robi coś złego
- 68,97% ankietowanych nauczycieli przyznało, iż uczniowie nie chcą rozmawiać z gronem pedagogicznym na temat przemocy domowej.
- 48,28% respondentów przyznało, iż w szkołach są uczniowie, którzy mogą doświadczać problemu przemocy domowej.

Wykres 12. Czy są w szkole uczniowie, którzy doświadczają przemocy domowej?

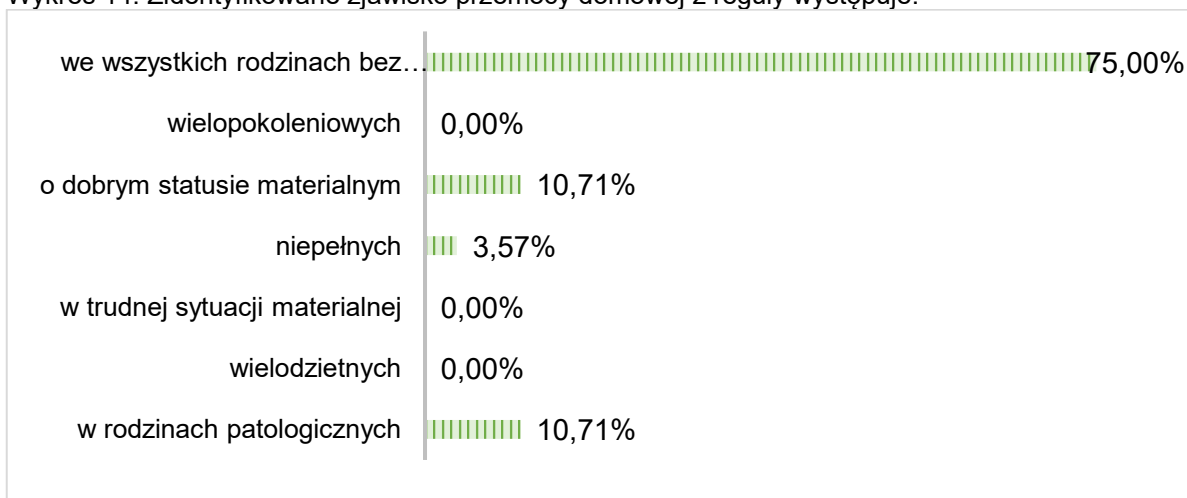
- Nauczyciele, którzy potwierdzili, że w ich szkole są uczniowie dotknięci przemocą domową, zostali zapytani o to skąd dowiedzieli się, że taki problem w rodzinie ucznia występuje. I tak, 32,14% potwierdziło, iż wynikło to z samodzielnej obserwacji ucznia i po przeprowadzeniu z nim dyskretnej rozmowy i taka sama liczba ankietowanych nauczycieli przyznało, iż uczeń sam opowiedział o tym problemie. Kolejno, 14,29% dowiedziało się od innego nauczyciela.
- 71,43% badanych, którzy potwierdzili, że w ich szkole są uczniowie dotknięci przemocą domową słyszało o 1-2 przypadkach stosowania przemocy domowej wobec ucznia, 17,86% o 3-5 takich przypadkach, a 10,71% ponad 5 takich przypadkach.

Wykres 13. O ilu przypadkach stosowania przemocy domowej wobec ucznia słyszał Pan/Pani?

- 60,00% nauczycieli uznało, iż czynnikiem do rozpoznania, czy uczeń doświadcza przemocy domowej są widoczne ślady zaniedbania (brak zapewnionego pożywienia do szkoły, brak dbałości o higienę ciała, nieadekwatność ubioru, co do pory roku itp.). Kolejno, 53,33% ankietowanych nauczycieli stwierdziło, iż takim czynnikiem jest częste opuszczanie zajęć lekcyjnych (m.in. bez uzasadnionych powodów), a dla 53,33% takim czynnikiem jest przejawianie zachowań autodestrukcyjnych przez ucznia.
- Dla 40,00% nauczycieli czynnikiem świadczącym o stosowaniu przemocy wobec ucznia jest obawa przed powrotem do domu oraz opóźnienie powrotu do domu po zajęciach lekcyjnych przez ucznia.
- 75,00% respondentów przyznało, iż zjawisko przemocy domowej może występować w każdej rodzinie bez wyjątku, a według 10,71% zjawisko to dotyczy rodzin patologicznych i taka sama liczba ankietowanych stwierdziła, iż dotyczy to rodzin o dobrym statusie materialnym.

Wykres 14. Zidentyfikowane zjawisko przemocy domowej z reguły występuje:

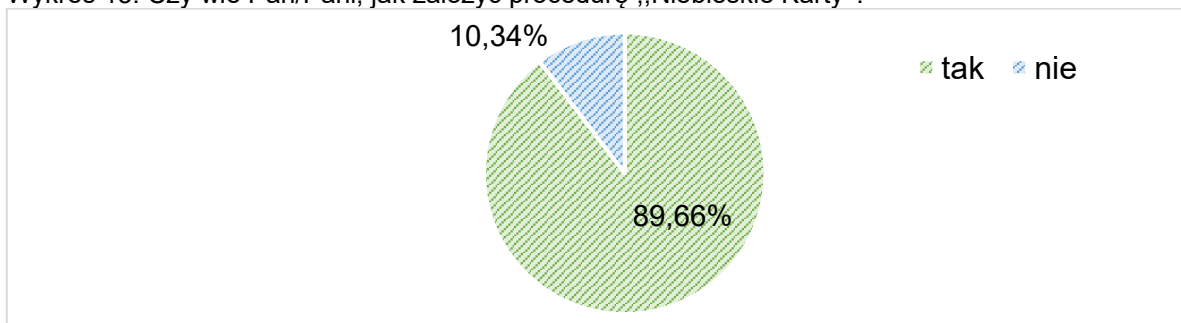

- 31,03% ankietowanych twierdzi, iż inni nauczyciele powinni zgłaszać przypadki przemocy domowej, jeśli są ku temu powody, a według 29,31% powinni takie sytuacje zgłaszać rodzice.
- 25,86% respondentów potwierdziło, iż w przypadku stwierdzenia/podejrzewania przemocy domowej wobec ucznia szkoła zawiadomiła sąd rodzinny/policję bez wcześniejszego poinformowania o tym fakcie rodziców.
- 96,55% badanych zna instytucje przeciwdziałające przemocy domowej.
- 77,59% nauczycieli potwierdziło, iż szkoła współpracuje z innymi specjalistami/instytucjami w sprawie przeciwdziałania przemocy domowej wobec

dziecka. Wśród instytucji wymienione zostały: Centrum Usług Społecznych, Sąd Rodzinny, Kurator, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Pedagog oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

- 98,28% respondentów zna przepisy dot. obowiązku reagowania przedstawiciela oświaty na przemoc domową wobec ucznia.
- 98,28% nauczycieli potwierdziło, iż w szkole opracowana jest procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy domowej.
- 89,66 ankietowanych wie jak założyć procedurę „Niebieskie Karty”.

Wykres 15. Czy wie Pan/Pani, jak założyć procedurę „Niebieskie Karty”?

- 15,52% nauczycieli potwierdziło, iż uruchomiło procedurę „Niebieskie Karty”.

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród uczniów szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Niepołomice

Grupa badawcza: 706 uczniów, w tym 350 uczniów klas piątych i szóstych oraz 356 uczniów klas siódmych i ósmych.

- Większość ankietowanych, niezależnie od grupy wiekowej ma dobre relacje ze swoimi rodzicami i chętnie dzieli się z nimi swoimi problemami.
- 2,00% uczniów klas piątych i szóstych oraz 1,97% uczniów klas siódmych i ósmych nie czuje się bezpiecznie w swoim domu.
- 71,71% uczniów klas piątych i szóstych oraz 67,70% uczniów klas siódmych i ósmych jest zdania, że rodzice nie mają prawa uderzyć dziecka. Z kolei, 14,00% uczniów klas piątych i szóstych oraz 16,29% uczniów klas siódmych i ósmych przyznało, iż rodzice mogą to zrobić, jeśli są ku temu powody.
- 32,86% uczniów młodszych oraz 15,45% uczniów starszych nie wie czym jest przemoc domowa.
- Według 31,71% uczniów klas piątych i szóstych główną przyczyną powstawania przemocy są konflikty wśród uczniów w szkole, a 17,43% twierdzi, iż przyczyną są konflikty w domu. Według 31,74% uczniów klas siódmych i ósmych są to konflikty wśród uczniów w szkole, a według 22,47% przyczyną są konflikty w domu.
- 66,29% uczniów młodszych oraz 53,09% uczniów starszych przyznało, iż „klaps” jest przemocą fizyczną.
- Uczniowie najczęściej przyznawali, iż nigdy nie doświadczyli przemocy fizycznej ze strony rodziców. Taką odpowiedź wskazało 66,57% młodszych uczniów oraz 70,51% starszych uczniów. Wśród uczniów, którzy przyznali, że rodzice stosowali wobec nich kary cielesne przeważały odpowiedzi wskazujące na bardzo rzadkie lub stosowali w przeszłości, ale już tego nie robią.
- 22,29% uczniów klas piątych i szóstych oraz 24,44% uczniów klas siódmych i ósmych przyznało, iż znają osoby, które były w ciężkiej sytuacji i doświadczyły lub doświadczają przemocy, jednak nikt nie udzielił jej pomocy.
- Bez względu na wiek uczniowie najczęściej wskazywali, iż to ojciec lub rodzeństwo najczęściej stosują przemoc wobec dziecka.

- 62,86% uczniów % uczniów klas piątych i szóstych i 45,79% uczniów klas siódmych i ósmych w momencie kiedy są świadkiem agresywnego zachowania informują osobę, która może im pomóc. Uczniowie najczęściej wymieniali wśród takich grono pedagogiczne lub osobę dorosłą. Ponadto, 20,57% uczniów klas piątych i szóstych i 25,00% uczniów klas siódmych i ósmych przyznało, iż nie reaguje w takich sytuacjach.
- W opinii 93,14% uczniów klas piątych i szóstych i 93,54% uczniów klas siódmych i ósmych bicie można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 46,86% uczniów klas piątych i szóstych i 60,11% uczniów klas siódmych i ósmych opluwanie można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 62,57% uczniów klas piątych i szóstych i 60,96% uczniów klas siódmych i ósmych przezwiska można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 52,86% uczniów klas piątych i szóstych i 48,60% uczniów klas siódmych i ósmych mówienie kłamstw o innych można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 52,00% uczniów klas piątych i szóstych i 54,78% uczniów klas siódmych i ósmych zabieranie jedzenia można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 80,57% uczniów klas piątych i szóstych i 76,40% uczniów klas siódmych i ósmych kradzież można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 81,71% uczniów klas piątych i szóstych i 84,55% uczniów klas siódmych i ósmych niszczenie cudzych rzeczy można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 85,71% uczniów klas piątych i szóstych i 88,48% uczniów klas siódmych i ósmych zmuszanie do robienia rzeczy wbrew kogoś woli można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 90,00% uczniów klas piątych i szóstych i 89,33% uczniów klas siódmych i ósmych zastraszanie, grożenie można nazwać przemocą wobec innych.
- 89,14% uczniów klas piątych i szóstych i 85,67% uczniów klas siódmych i ósmych twierdzi, iż nikt nie ma prawa znęcać się i poniżać innych.
- 69,71% uczniów klas piątych i szóstych i 67,98% uczniów klas siódmych i ósmych jest zdania, iż przemocy nie wolno ukrywać, takie sytuacje trzeba zgłaszać i prosić o pomoc. Jednak 7,71% uczniów klas piątych i szóstych i 10,96% uczniów klas siódmych i ósmych uważa, iż przemoc domowa to wstyd i nie powinno się o tym mówić obcym.

- 1,14% uczniów młodszych i 7,02% uczniów starszych stwierdziło, iż sytuacje w domu najlepiej rozwiązuje się siłą.
- 12,86% uczniów klas piątych i szóstych i 24,44% uczniów klas siódmych i ósmych uważa, że są sytuacje w których można stosować przemoc w domu (np. gdy brat i siostra nas denerwuje, gdy jest to w samoobronie i dla zabawy).
- 74,29% uczniów klas piątych i szóstych oraz 64,61% uczniów klas siódmych i ósmych nie posiada wiedzy na temat instytucji pomocowych zajmujących się osobami dotkniętymi problemem przemocy.
- 30,86% uczniów młodszych i 32,02% uczniów starszych doświadczyło obrażania, wyzwisk i przekleństw przez członka swojej rodziny.
- 15,43% uczniów młodszych i 18,26% uczniów starszych doświadczyło zakazu kontaktów z rówieśnikami oraz innymi członkami rodziny.
- 22,00% uczniów młodszych i 24,44% uczniów starszych doświadczyło ośmieszania i zawstydzania w obecności innych przez członków swojej rodziny.
- 22,29% uczniów klas piątych i szóstych i 16,57% uczniów klas siódmych i ósmych doświadczyło bólu fizycznego, szarpania i popychania przez członków swojej rodziny.
- 24,29% uczniów młodszych i 23,03% uczniów starszych przyznało, iż została zniszczona ich własność przez członka rodziny, a 15,43% uczniów młodszych i 17,13% uczniów starszych przyznało, iż byli zmuszeni do pracy ponad ich siły.
- 20,86% uczniów klas piątych i szóstych i 24,16% uczniów klas siódmych i ósmych ma poczucie braku docenienia i stawiania bardzo wysokich wymagań.
- Na pytanie kogo w pierwszej kolejności uczniowie powiadomiliby, jeśli doznawaliby przemocy domowej nie zależnie od wieku uczniów wskazali na rodziców.
- 59,71% uczniów klas piątych i szóstych i 46,35% uczniów klas siódmych i ósmych nie wie co to jest „Niebieska Linia”.

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu Miasta i Gminy Niepołomice.

Grupa badawcza: 85 uczniów.

- Większość ankietowanych uczniów ma dobre relacje ze swoimi rodzicami i chętnie dzieli się z nimi swoimi problemami.
- 2,35% uczniów nie czuje się bezpiecznie w swoim domu.
- 60,00% ankietowanych jest zdania, że rodzice nie mają prawa uderzyć dziecka. Z kolei, 22,35% przyznało, iż rodzice mogą to zrobić, jeśli są ku temu powody.
- 29,41% nie wie czym jest przemoc domowa.
- Według 32,94% respondentów główną przyczyną powstawania przemocy są konflikty wśród uczniów w szkole. Kolejno, 18,82% twierdzi, iż przyczyną są konflikty w domu, a 11,76% przemoc w filmach i mediach.
- 44,71% uczniów przyznało, iż „klaps” jest przemocą fizyczną.
- Uczniowie najczęściej przyznawali, iż nigdy nie doświadczyli przemocy fizycznej ze strony rodziców. Taką odpowiedź wskazało 60,00% uczniów. Wśród uczniów, którzy przyznali, że rodzice stosowali wobec nich kary cielesne najczęściej potwierdzali, iż zdarzało się to w przeszłości i już tego nie robią. Wśród uczniów 4,71% potwierdziło, iż rodzice bardzo często stosują wobec nich kary cielesne.
- 34,12% ankietowanych przyznało, iż znają osoby, które były w ciężkiej sytuacji i doświadczyły lub doświadczają przemocy, jednak nikt nie udzielił jej pomocy.
- Bez względu na wiek uczniowie najczęściej wskazywali, iż to ojciec lub oboje rodziców najczęściej stosują przemoc wobec dziecka.
- 47,06% uczniów przyznało, iż nie reaguje w momencie kiedy są świadkiem agresywnego zachowania. Kolejno, 27,06% uczniów w takiej sytuacji informuje osobę która może pomóc (tj. grono pedagogiczne, rodziców lub osobę dorosłą).
- W opinii 87,06% uczniów bicie można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 63,53% uczniów opluwanie można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 56,47% uczniów przezwiska można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 42,35% uczniów mówienie kłamstw o innych można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 58,82% uczniów zabieranie jedzenia można nazwać przemocą wobec innych.

- W opinii 74,12% uczniów kradzież można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 81,18% uczniów niszczenie cudzych rzeczy można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 85,88% uczniów zmuszanie do robienia rzeczy wbrew kogoś woli można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 82,35% zastraszanie, grożenie można nazwać przemocą wobec innych.
- 82,35% uczniów twierdzi, iż nikt nie ma prawa znęcać się i poniżać innych.
- 56,47% uczniów jest zdania, iż przemocy nie wolno ukrywać, takie sytuacje trzeba zgłaszać i prosić o pomoc. Jednak 8,24% ankietowanych uważa, iż przemoc domowa to wstyd i nie powinno się o tym mówić obcym.
- 17,65% ankietowanych uważa, że jeśli ktoś jest bity to znaczy, że sobie na to zasłużył.
- 10,59% uczniów stwierdziło, iż sytuacje w domu najlepiej rozwiązuje się siłą.
- 22,35% uważa, że są sytuacje w których można stosować przemoc w domu (np. w momencie obrony).
- 78,82% uczniów szkół ponadpodstawowych nie posiada wiedzy na temat instytucji pomocowych zajmujących się osobami dotkniętymi problemem przemocy.
- 40,00% uczniów doświadczyło obrażania, wyzwisk i przekleństw przez członka swojej rodziny.
- 25,88% ankietowanych doświadczyło zakazu kontaktów z rówieśnikami oraz innymi członkami rodziny.
- 31,76% uczniów doświadczyło ośmieszania i zawstydzania w obecności innych przez członków swojej rodziny.
- 23,53% doświadczyło bólu fizycznego, szarpania i popychania przez członków swojej rodziny.
- 23,53% ankietowanych przyznało, iż została zniszczona ich własność przez członka rodziny, a 23,53% przyznało, iż byli zmuszeni do pracy ponad ich siły.
- 36,47% uczniów ma poczucie braku docenienia i stawiania bardzo wysokich wymagań.
- Na pytanie kogo w pierwszej kolejności uczniowie powiadomiliby, jeśli doznawaliby przemocy domowej wskazali na rodziców, a kolejno na policję. Ponadto, 17,65% uczniów nie powiadomiłoby nikogo w takiej sytuacji.

- 45,88% uczniów nie wie co to jest „Niebieska Linia”.

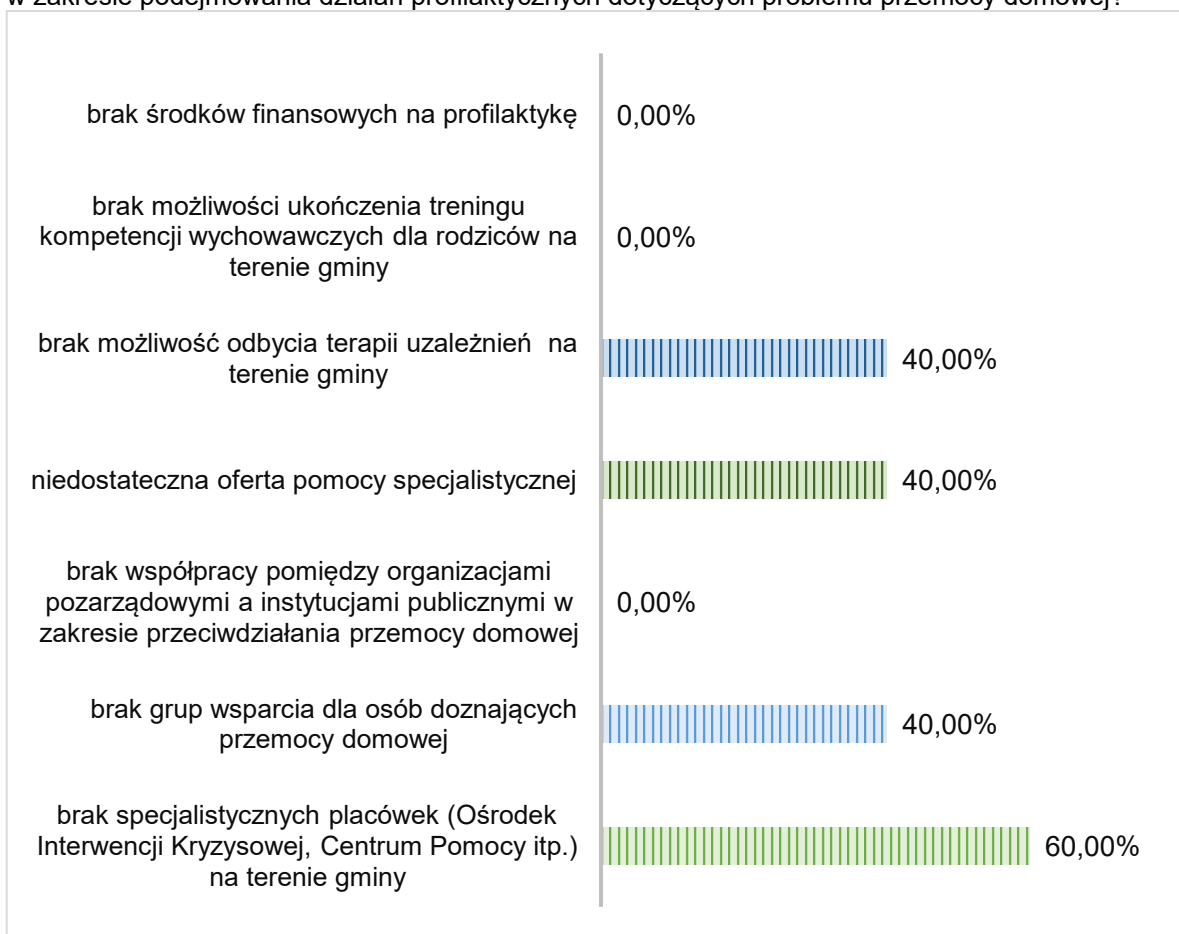
Badanie ankietowe przeprowadzone wśród pracowników Centrum Usług Społecznych w Niepołomicach

Grupa badawcza: 5 osób

- Wśród czynników ułatwiających pracę CUS na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej pracownicy CUS wskazali przede wszystkim na wysoką świadomość mieszkańców Miasta i Gminy dotyczącą przemocy domowej, a kolejno na znajomość przez osoby doświadczające przemocy domowej miejsc i osób, w których mogą uzyskać pomoc, posiadanie przez osoby stosujące przemoc domową świadomości nt. konsekwencji stosowania przemocy, prowadzenie grupy samopomocowej dla osób doświadczających przemocy oraz osób stosujących przemoc domową oraz prowadzenie punktu konsultacyjnego, punktu interwencji kryzysowej.
- Pracownicy CUS najczęściej jako zasoby podnoszące skuteczność pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej wymieniali przede wszystkim realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, znajomość osób zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej z poszczególnych instytucji w gminie, stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy, wysokie kwalifikacje i kompetencje pracowników świadczących pomoc dla osób doświadczających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową oraz zatrudnienie asystenta rodziny.
- Według pracowników CUS najczęściej w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej podejmowana jest współpraca z Policją i Dzielnicowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Sądem Rodzinnym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz placówkami oświatowymi.
- Wśród czynników środowiskowych najbardziej wpływających na brak skuteczności działań na rzecz ograniczania przemocy domowej pracownicy CUS wskazali na brak reakcji środowiska lokalnego na akty przemocy domowej (nie należy wtrącać się w prywatne sprawy rodziny) oraz niski poziom wiedzy społeczeństwa na temat przemocy domowej (np. o przemocy można mówić wtedy, gdy widoczne są ślady na ciele).

- Wśród najistotniejszych ograniczeń w zakresie podejmowania działań profilaktycznych dotyczących problemu przemocy domowej pracownicy CUS wskazywali najczęściej na brak specjalistycznych placówek (Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Centrum Pomocy itp.), a kolejno na brak grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, niedostateczną ofertę pomocy specjalistycznej oraz brak możliwości odbycia terapii uzależnień na terenie Miasta i Gminy.

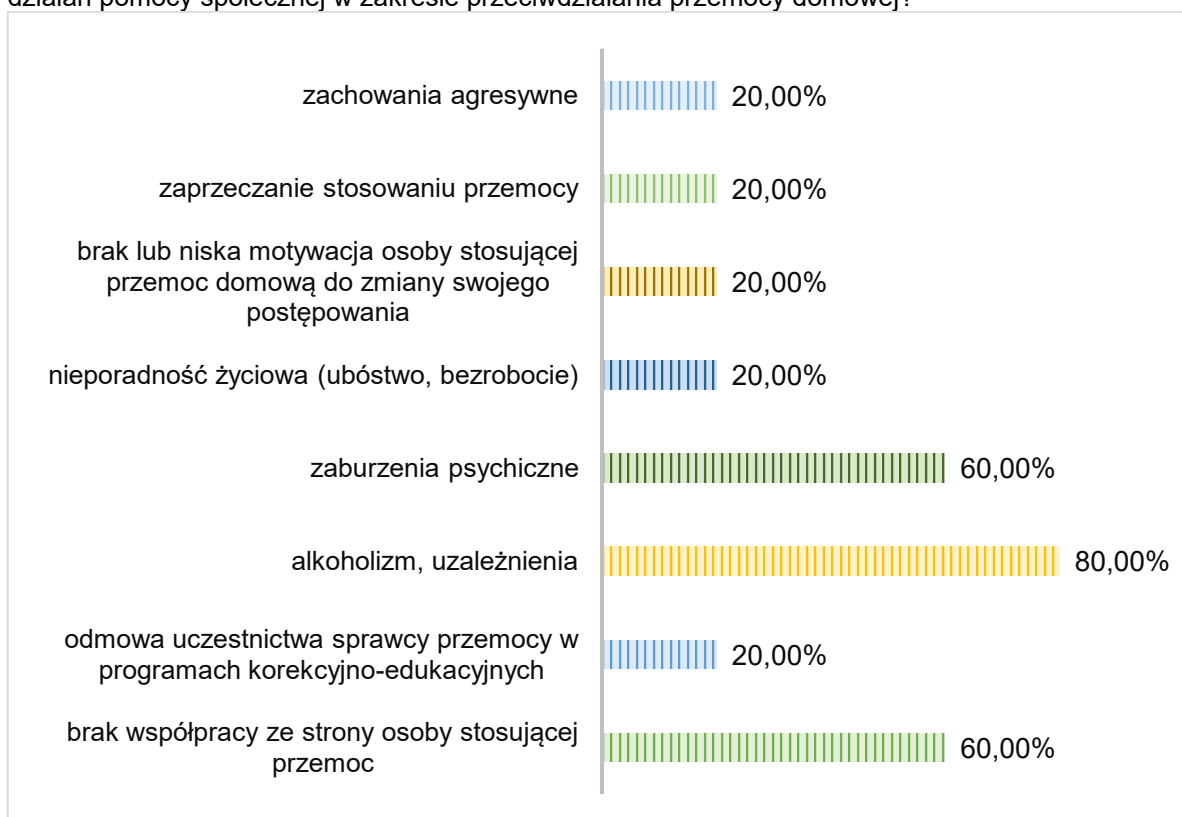
Wykres 16. Jakie dostrzega Pan/Pani na terenie Miasta i Gminy najistotniejsze ograniczenia w zakresie podejmowania działań profilaktycznych dotyczących problemu przemocy domowej?

- Skuteczność podejmowanych przez instytucje pomocowe działań najczęściej ograniczana jest przez strach przed osobą stosującą przemoc domową oraz poczucie wstydu, gdy ktoś się dowie. Kolejno, pracownicy CUS wymienili: brak współpracy ze strony osób doświadczających przemocy domowej, zaprzeczanie występującemu problemowi w rodzinie (ukrywanie problemu), brak wiary w powodzenie działań pomocowych, brak wiedzy osób doznających przemocy domowej na temat instytucji pomocowych oraz problem alkoholowy osoby doświadczającej przemocy.

- Wśród czynników ograniczających skuteczność działań ze strony osób stosujących przemoc domową pracownicy CUS, wskazali przede wszystkim na uzależnienie od alkoholu oraz inne uzależnienia, a kolejno zaburzenia psychiczne, brak współpracy ze strony osoby stosującej przemoc, zaprzeczanie stosowaniu przemocy, odmowa uczestnictwa sprawcy przemocy w programach korekcyjno-edukacyjnych, nieporadność życiowa (ubóstwo, bezrobocie), brak lub niska motywacja osoby stosującej przemoc domową do zmiany swojego postępowania, zaprzeczanie stosowaniu przemocy oraz zachowania agresywne.

Wykres 17. Jakie czynniki ze strony osób stosujących przemoc domową obniżają skuteczność działań pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?

- Zdaniem pracowników CUS działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej często są ograniczone ze względu na nadmierne obciążanie obowiązkami pracownika socjalnego w ramach współpracy z grupą diagnostyczno-pomocową, a także skupianie się na indywidualnej pracy socjalnej oraz przejmowanie odpowiedzialności za procedurę NK w ramach grup diagnostyczno-pomocowych.
- Wśród priorytetowych działań na rzecz ograniczania problemu przemocy domowej pracownicy CUS wskazali na zwiększenie dostępności do poradnictwa

specjalistycznego obejmującego wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, prawne i socjalne, udzielanie kompleksowego wsparcia oraz przekazanie zadań z tego zakresu organizacjom pozarządowym.

- 80,00% pracowników CUS ocenia swój poziom wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej jako raczej wysoki, a 20,00% jako raczej niski.
- Pracownicy CUS najlepiej ocenili współpracę z MGKRPA, a kolejno z Policją placówkami oświatowymi i Sądem Rodzinnym.
- 60,00% pracowników ocenia bardzo dobrze współpracę członków Zespołu Interdyscyplinarnego z innymi instytucjami działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, a 40,00% dobrze.
- 80,00% pracowników ocenia swój poziom wiedzy nt. zjawiska przemocy domowej jako raczej wysoki, a 20,00% jako raczej niski.

Wykres 18. Jak ocenia Pan/Pani swój poziom wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej?

- 60,00% pracowników CUS przyznało, iż pracownicy socjalni znają procedurę Niebieskie Karty w dobrym stopniu, a 20,00% w stopniu bardzo dobrym.
- 40,00% ankietowanych pracowników potwierdziło, że w ostatnim roku brało udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- 60,00% ankietowanych pracowników potwierdziło chęć uczestnictwa w szkoleniach poświęconych tematyce przemocy domowej. Tematy szkoleń według pracowników powinny dotyczyć: procedur interwencyjnych, rozwiązywania problemów/konfliktów, skutecznych rozmów, negocjacji, etapów pracy z osobami doznającymi/stosującymi przemoc domową oraz współpracy z instytucjami publicznymi w ramach przeciwdziałania przemocy.

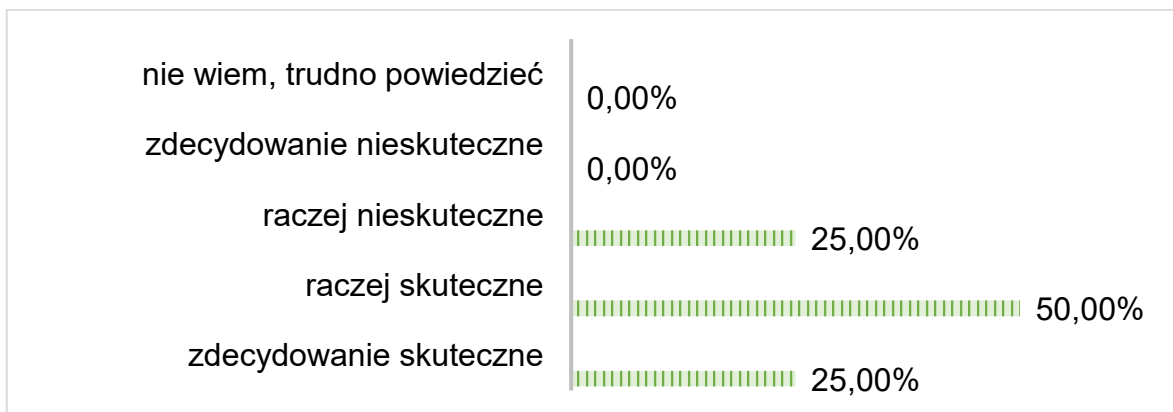
Badanie ankietowe przeprowadzone wśród członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Niepołomicach

Grupa badawcza: 4 osoby

- Najczęściej poruszonym zagadnieniem w ramach posiedzeń członków Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) jest monitoring prowadzonych spraw i występowanie przemocy na terenie Miasta i Gminy, w tym omawianie przypadków rodzin, co do których zachodzi podejrzenie występowania przemocy w rodzinie. Kolejno to ustalanie planów działań mających na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy.
- Wśród zasobów organizacyjnych ZI, które podnoszą skuteczność działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej pracownicy wskazali przede wszystkim na to, iż członkowie reprezentują różne instytucje, co ułatwia kompleksowe rozwiązanie problemu przemocy domowej, sprawną komunikację i przepływ informacji między członkami oraz doświadczenie we współpracy interdyscyplinarnej na rzecz osób dotkniętych przemocą domową. Kolejno ankietowani wskazali na dobre warunki lokalowe do spotkań ZI i Grup diagnostyczno-pomocowych.
- Skuteczność działań w zakresie ograniczania przemocy w rodzinie najczęściej ograniczona jest przez zbiurokratyzowane i niejasne przepisy prawne, a kolejno brak sprawnej komunikacji i szybkiego przepływu informacji pomiędzy członkami zespołu. Pojawiły się również odpowiedzi wskazujące na niewystarczającą wiedzę i doświadczenie pracowników służb pomocowych, niewystarczające kompetencje, wiedzę i doświadczenie członków, nieodpowiednią liczbę specjalistów z różnych dziedzin (zbyt mała lub zbyt duża), brak opracowanych zasad współpracy między członkami zespołu oraz dla wielu członków jest to dodatkowa funkcja zawodowa, co powoduje, że nic nie wnoszą do pracy zespołu.

- 50,00% ankietowanych oceniło raczej skutecznie działania realizowane w ramach funkcjonowania ZI na terenie Miasta i Gminy Niepołomice na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, 25,00 oceniło jako zdecydowanie skuteczne i taka sama liczba ankietowanych oceniła działania jako raczej nieskuteczne.

Wykres 19. Jak ocenia Pan/Pani skuteczność działań realizowanych w ramach funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej?

- W opinii ankietowanych, aby skuteczniej ograniczać przemoc domową należy podnieść kompetencję członków zespołu, poszerzyć grupy diagnostyczno-pomocowe, zwiększyć rotację członków ZI, zwiększyć częstotliwość spotkań i polepszyć wymianę informacji, a także zatrudnić członków w formie części lub pełnego etatu.
- 100,00% respondentów uważa, iż dostępność bezpłatnego poradnictwa psychologicznego/terapeutycznego dla osób doświadczających przemocy domowej oraz lokalne kampanie informacyjne nt. zjawiska przemocy domowej są bardzo istotne w pracy ZI na rzecz ograniczania przemocy domowej.
- 75,00% ankietowanych uważa, iż dostępność bezpłatnego poradnictwa psychologicznego/terapeutycznego dla osób doświadczających przemocy domowej, upowszechnianie informacji nt. oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy, funkcjonowanie Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, prowadzenie działań profilaktycznych w placówkach oświatowych oraz dostępność programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową są bardzo istotne w pracy ZI na rzecz ograniczania przemocy domowej.

- 50,00% członków ZI uważa, że współpraca różnych podmiotów/instytucji w ramach ZI, współpraca między różnymi ZI oraz kary za stosowanie przemocy są bardzo istotne w pracy ZI na rzecz ograniczania przemocy domowej.
- 50,00% ankietowanych zaznaczyło, iż są członkami Grup diagnostyczno-pomocowych.
- 50,00% ankietowanych oceniła swój poziom wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie jako raczej wysoki, a pozostałe 50,00% nie wiedziało jak odpowiedzieć na tak zadane pytanie.
- 50,00% oceniło średnio współpracę między członkami Grup diagnostyczno-pomocowych, a pozostałe 50,00% dobrze.

Wykres 20. Jak ocenia Pan/Pani współpracę w ramach Grup diagnostyczno-pomocowych?

- 50,00% przyznało, iż posiada tylko powierzchowną wiedzę na temat programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, a pozostałe 50,00% raczej dobrze zna program.
- Wszyscy ankietowani zaznaczyli chęć uczestnictwa w szkoleniach poświęconych tematyce przemocy domowej.

Wśród tematów, które powinny pojawić się na szkoleniach członkowie ZI wymieniali najczęściej praca z osobami stosującymi przemoc, praca z osobami doświadczającymi przemocy, sposoby pracy z rodzinami, u których mimo działań Zespołu nie następuje zaprzestanie przemocy, ochrona osób dotkniętych przemocą domową, programy korekcyjno-edukacyjne i programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową oraz mediacje rodzinne. Pojedyncze odpowiedzi wskazywały również szkolenia dotyczące procedury Niebieskie Karty oraz dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin stosujących przemoc.

PODSUMOWANIE

Z analizy danych pozyskanych w trakcie badań ankietowych przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców z terenu Miasta i Gminy Niepołomice, gdzie próba badawcza liczyła 131 osób wynika, iż łącznie 45,04% (59 osób) respondentów zna przynajmniej jedną rodzinę dotkniętą problemem przemocy. Ponadto, 36,64% (48 osób) badanych zadeklarowało, że osobiście doświadczyło przemocy. Idąc dalej, 8,40% było zdania, że można skarcić dziecko cieleśnie, jeżeli inne metody zawodzą, a 29,01% dopuszcza danie tzw. „klapsa” dziecku, które doprowadziło do niebezpiecznej dla siebie sytuacji.

W przypadku problemu przemocy domowej z dużym prawdopodobieństwem oczekiwać można zniekształceń płynących z niechęci do ujawniania informacji o życiu prywatnym (pytania o obecność przemocy we własnych rodzinach), czy nieznajomości funkcjonowania innych rodzin lub niechęci przekazywania takich informacji (pytania o obecność przemocy w innych rodzinach).

Należy również zaznaczyć, iż ankietowani biorący udział w badaniach, zapytani o znajomość rodzin/osób doświadczających przemocy, w ramach udzielonych odpowiedzi mogli mieć na uwadze te same przypadki dotknięte problemem przemocy domowej.

Podsumowując, badania ankietowe przeprowadzone wśród reprezentatywnej próby mieszkańców Miasta i Gminy Niepołomice stanowią potencjalnie najbardziej interesujące źródło informacji o problemie przemocy. Z jednej strony, dają możliwość szerokiego odzwierciedlenia indywidualnych doświadczeń i znajomość zachowań innych ludzi; z drugiej zaś, wypowiedzi badanych filtrowane są przez szereg czynników, ujawniając jedynie część badanej rzeczywistości.

Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Osoby doznające przemocy domowej często nie chcą ujawniać problemu, obawiając się reakcji otoczenia, represji ze strony osób stosujących przemoc, długich i zawiłych procedur prawnych lub też z powodu braku wiary w skuteczność działań pomocowych realizowanych przez instytucje z terenu Miasta i Gminy.

Podobnie jest w przypadku świadków przemocy, którzy z podobnych powodów nie decydują się na zgłoszenie zaobserwowanych aktów przemocy do odpowiednich instytucji. Prezentowane postawy mieszkańców wobec zjawiska przemocy domowej często są wynikiem panujących w społeczeństwie stereotypów. Dlatego też zalecane działania powinny skupiać się na zwiększeniu świadomości mieszkańców w zakresie problematyki przemocy domowej, poprzez organizacje różnego rodzaju spotkań informacyjnych oraz kampanii profilaktycznych.

Tabela 10. Przemoc domowa - wnioski i rekomendacje.

Przemoc domowa	
WNIOSKI	REKOMENDACJE
Przemoc domowa jest problemem bardzo złożonym i niezwykle trudnym do diagnozowania. Osoby doznające przemocy domowej nie chcą ujawniać problemu, obawiając się reakcji otoczenia, represji ze strony osoby stosującej przemoc, długich i zawiłych procedur prawnych.	Należy mieć na względzie, że oficjalne statystyki nie odzwierciedlają w pełni skali i charakteru problemu przemocy domowej, dlatego, w celu skutecznego przeciwdziałania przemocy i ochrony osób dotkniętych przemocą należy systematycznie diagnozować problem w środowisku lokalnym.
W świadomości społecznej dość powszechnym jest posługiwanie się stereotypami, utartymi szablonami związanymi z pojęciem przemocy. Pomimo poparcia społecznego dla konieczności reagowania na przemoc, deklaracje badanych często nie znajdują potwierdzenia w ich zachowaniach. Wynika to najczęściej z przekonania, że nie należy się wtrącać w cudze sprawy rodzinne.	Rekomenduje się podjęcie działań mających na celu zwiększenie świadomości mieszkańców na temat konieczności reagowania na przemoc domową. Należy upowszechniać wśród mieszkańców znaczenie roli świadka przemocy domowej oraz form i sposobów postępowania w sytuacji zaobserwowania aktów przemocy.

Z badań wynika, że w świadomości mieszkańców pomoc w sytuacji występowania przemocy świadczą przede wszystkim dwa podmioty: Centrum Usług Społecznych oraz Policja. Niski jest poziom wiedzy na temat pozostałych instytucji działających na terenie Miasta i Gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Należy rozpowszechniać informacje nt. instytucji i organizacji świadczących pomoc rodzinom i osobom dotkniętym problemem przemocy domowej, a także możliwościach wsparcia znajdującego się w ich ofercie. Ze względu na kluczową rolę Zespołu Interdyscyplinarnego należy informować społeczność lokalną o jego kompetencjach oraz zakresie działania.
Badania pokazują na niejednoznaczne podejście mieszkańców do stosowania kar cielesnych wobec dzieci - zdecydowana większość uczestników badania jest przeciwna takim metodom wychowawczym. Niemniej jednak 8,40% badanych mieszkańców uważa, że rodzic może uderzyć dziecko, szczególnie jeśli inne metody zawodzą.	Rekomenduje się podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do rodziców służących podniesieniu ich wiedzy o konsekwencjach stosowania przemocy wobec dzieci oraz wzmocnieniu kompetencji opiekuńczych i wychowawczych (np. komunikacja z dzieckiem, rozwiązywanie konfliktów). Warto także podejmować działania informacyjno-edukacyjne służące ochronie dzieci przed przemocą domową (np. włączanie się w kampanie ogólnopolskie, organizacja lokalnych kampanii, happeningów).

ANALIZA SWOT

W celu uzyskania pełnego obrazu systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Miasta i Gminy Niepołomice, dokonano określenia słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń, jakie mogą się pojawić w trakcie realizacji zadań związanych z pomocą osobom dotkniętym problemem przemocy domowej.

Tabela 9. Analiza SWOT

Mocne strony
• Działalność Centrum Usług Społecznych w Niepołomicach (CUS). • Aktywnie działający Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieliczce. • Praca Asystenta Rodziny. • Działalność Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA). • Działalność Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin oraz Punktu Konsultacyjnego dla Osób Doświadczających Przemocy. • Grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej. • Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. • Znajomość osób zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej z poszczególnych instytucjach w gminie. • Wysoki poziom wiedzy i kompetencji pracowników CUS zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. • Stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. • Sprawna współpraca CUS z innymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Słabe strony

- Dużo obowiązków związanych z przejęciem odpowiedzialności za procedurę „Niebieskie Karty” w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.
- Niedostateczna oferta pomocy specjalistycznej.
- Niski poziom wiedzy społeczeństwa na temat przemocy domowej (np. o przemoc można mówić wtedy, gdy widoczne są ślady na ciele).
- Brak reakcji środowiska lokalnego na akty przemocy domowej (nie należy wtrącać się w prywatne sprawy rodziny).
- Zaprzeczanie występującemu problemowi w rodzinie (ukrywanie problemu) ze strony osób doświadczających przemocy, strach przed osobą stosującą przemoc, brak współpracy ze strony osób doświadczających przemocy domowej oraz brak wiedzy osób doznających przemocy domowej na temat instytucji pomocowych.
- Alkoholizm oraz inne uzależnienia, bądź też brak współpracy ze strony osoby stosującej przemoc, brak lub niska motywacja sprawcy przemocy do zmiany swojego postępowania oraz zaprzeczanie stosowaniu przemocy.

Szanse

- Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego obejmującego wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, prawne i socjalne.
- Zwiększanie kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach.
- Prowadzenie działań zapobiegających dysfunkcjom rodzin.
- Propagowanie pozytywnych wzorców rodzinnych, w tym wychowywania dzieci bez stosowania przemocy.
- Zacieśnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi w celu zwiększenia efektywności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy.
- Obowiązkowy udział w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Zagrożenia

- Powiększanie się dysfunkcji rodzinnych.
- Problem alkoholizmu oraz innych uzależnień.
- Wypalenie zawodowe osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.
- Negatywny odbiór służb społecznych.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 dla Miasta i Gminy Niepołomice są:

- Mieszkańcy Miasta i Gminy Niepołomice,
- osoby doświadczające przemocy domowej, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne,
- osoby stosujące przemoc domową,
- świadkowie przemocy domowej,
- osoby, instytucje, podmioty zajmujące się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego.

REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 dla Miasta i Gminy Niepołomice jest Centrum Usług Społecznej w Niepołomicach przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Miasta i Gminy,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
- Placówkami służby zdrowia,
- Sądem Rejonowym,
- Kuratorami,
- Prokuraturą,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- Organizacjami pozarządowymi.

CELE PROGRAMU ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 dla Miasta i Gminy Niepołomice jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udzielanie pomocy osobom jej doznającym oraz oddziaływanie na osoby je stosujące. Cel nadrzędny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych i wyodrębnionych w ramach celów zadań.

Harmonogram realizacji Programu:

1. Wykrywalność oraz identyfikacja zjawiska przemocy domowej:						
Realizatorzy	Źródła finansowania	Działania	Okres realizacji	Wskaźniki	Mierniki krótkoterminowe (roczne)	Mierniki długoterminowe (okres trwania programu)
Centrum Usług Społecznych w Niepołomicach	Środki własne przeznaczone na funkcjonowanie jednostki	Wypełnianie formularzy „Niebieska Karta”	Cały okres realizacji programu z podziałem na	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	% wzrost / spadek wypełnionych formularzy w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby wypełnionych formularzy w latach 2026 – 2030
Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Środki pochodzące z opłat, za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych					
Jednostki oświatowe funkcjonujące na terenie Miasta	Środki własne przeznaczone na funkcjonowanie jednostki					

i Gminy Niepołomice			poszczególne lata			
Komisariat Policji w Niepołomicach	Środki własne przeznaczone na funkcjonowanie jednostki					
Placówki medyczne z terenu Miasta i Gminy Niepołomice	Środki własne przeznaczone na funkcjonowanie jednostki					
Inne podmioty uprawnione	Środki własne przeznaczone na funkcjonowanie jednostki					
Członkowie grup diagnostyczno- pomocowych	Środki własne na funkcjonowanie jednostek, z których pochodzą poszczególni członkowie	Prowadzenie Procedury „Niebieskie Karty”	Cały okres realizacji programu z podziałem na poszczególne lata	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	% wzrost / spadek zakończonych procedur w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek zakończonych procedur w latach 2026 – 2030

				Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta”	% wzrost / spadek liczby rodzin objętych procedurą w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby rodzin objętych procedurą w latach 2026 – 2030
2. Udzielanie profesjonalnej pomocy oraz wsparcia osobom doznającym przemocy domowej:						
Centrum Usług Społecznych w Niepołomicach	Środki własne i środki z budżetu Skarbu Państwa przeznaczone na realizację pomocy pieniężnej i niepieniężnej	Udzielanie pomocy pieniężnej	Cały okres realizacji programu z podziałem na poszczególne lata	Liczba zrealizowanych świadczeń	% wzrost / spadek zrealizowanych świadczeń w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek świadczeń zrealizowanych w latach 2026 – 2030

		Udzielanie pomocy niepieniężnej- zapewnienie pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej		Liczba osób, które skorzystały z pomocy	% wzrost / spadek liczby osób, które skorzystały z pomocy w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby osób, które skorzystały z pomocy w latach 2026 – 2030
		Wsparcie psychoterapeutyczne, grupy wsparcia (i/lub warsztaty terapeutyczne)				
		Wydawanie zakazów zbliżania się do osoby oraz nakazów i nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego		Liczba osób, którym wydano nakaz/ zakaz	% wzrost / spadek liczby osób, którym wydano nakaz w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby osób, którym wydano nakaz w latach 2026 – 2030

Komisariat Policji w Niepołomicach	Środki własne przeznaczone na funkcjonowanie jednostki	bezpośredniego otoczenia	Cały okres realizacji programu z podziałem na poszczególne lata			
		Wydawanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pacy i przebywania na tym terenie,		Liczba osób, którym zakazano wstępu	% wzrost / spadek liczby osób, którym wydano zakaz wstępu w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby osób, którym wydano zakaz wstępu w latach 2026 – 2030
		Wydawanie zakazów kontaktowania się		Liczba osób, którym zakazano kontaktowania się	% wzrost / spadek liczby osób, którym wydano zakaz kontaktowania się w poszczególnych	wzrost / spadek liczby osób, którym wydano zakaz kontaktowania

					latach z odniesieniem do roku ubiegłego	się w latach 2026 – 2030
		Zatrzymanie osoby stosującej przemoc domową		Liczba osób zatrzymanych	% wzrost/spadek liczby osób zatrzymanych w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby osób, zatrzymanych w latach 2026 – 2030
Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Środki pochodzące z opłat, za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	Rozpatrywanie wniosków o skierowanie na leczenie	Cały okres realizacji programu z podziałem na poszczególne lata	Liczba wniosków (ogółem)	% wzrost / spadek liczby wniosków w poszczególnych latach	wzrost / spadek liczby wniosków w latach 2026 – 2030
				Liczba wniosków dotyczących występowania przemocy w rodzinie		

		Kierowanie do sądu wniosków o leczenie uzależnienia od alkoholu do sądu		Liczba skierowanych wniosków o przymusowe leczenie odwykowe do sądu	% wzrost / spadek liczby skierowanych wniosków o przymusowe leczenie odwykowe w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby skierowanych wniosków o przymusowe leczenie odwykowe w latach 2026 – 2030
--	--	---	--	---	--	--

3. Poszerzanie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową						
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Niepołomice	Środki CUS na utrzymanie Zespołu oraz dotacja z budżetu Skarbu Państwa na funkcjonowanie Zespołu	Wydawanie skierowań do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym	Cały okres realizacji programu z podziałem na	Liczba osób skierowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym	% wzrost / spadek liczby osób skierowanych do programu w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek osób, skierowanych do programu w latach 2026 – 2030
Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych	Środki własne na funkcjonowanie jednostek, z których pochodzą	Monitorowanie uczestnictwa sprawców w programie		Liczba osób, które ukończyły program	% wzrost / spadek liczby osób, które ukończyły program	wzrost / spadek liczby osób, które ukończyły program

	poszczególni członkowie	korekcyjno- edukacyjnym	poszczególne lata	korekcyjno - edukacyjny	w poszczególnych latach budżetowych	w latach 2026 – 2030
				Liczba osób, wobec których orzeczono kary za uporczywe uchylanie się od uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym	% wzrost / spadek liczby osób, wobec których orzeczono kary w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / liczby osób, wobec których orzeczono kary w latach 2026 – 2030
		Rozmowy motywacyjne z osobami uwięzłymi w przemoc domową		Liczba osób z którymi przeprowadzono rozmowy motywacyjne	% wzrost / spadek liczby rozmów w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby rozmów w latach 2026 – 2030
		Kierowanie wniosków o rozpoczęcie leczenia odwykowego do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Probleatów Alkoholowych		Liczba wniosków skierowanych do Komisji	% wzrost / spadek liczby wniosków do Komisji w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby wniosków do Komisji w latach 2026 – 2030

4. Prowadzenie działań profilaktycznych na terenie Miasta i Gminy Niepołomice						
Jednostki oświatowe funkcjonujące w Gminie Niepołomice / Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Niepołomice	Środki własne przeznaczone na funkcjonowanie jednostki	organizowanie zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej dla uczniów	Dwa razy w roku	Liczba przeprowadzonych zajęć	% wzrost / spadek liczby przeprowadzonych zajęć w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby przeprowadzonych zajęć w latach 2026 – 2030
				Liczba uczniów którzy wzięli udział w zajęciach	% wzrost / spadek liczby uczniów, którzy wzięli udział w zajęciach w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby uczniów, którzy wzięli udział w zajęciach w latach 2026 – 2030
		organizowanie spotkań, dla rodziców dot. zjawiska przemocy domowej	Dwa razy w roku	Liczba zorganizowanych spotkań	% wzrost / spadek liczby spotkań w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby spotkań w latach 2026 – 2030

				Liczba rodziców, którzy wzięli udział w spotkaniach	% wzrost / spadek liczby rodziców, biorących udział w spotkaniach w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby rodziców, biorących udział w spotkaniach w latach 2026 – 2030
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Niepołomice	Środki CUS na utrzymanie Zespołu oraz dotacja z budżetu Skarbu Państwa na funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego	rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej oraz cyberprzemocy	dwa razy w roku	Liczba dystrybuowanych ulotek/plakatów	% wzrost / spadek liczby dystrybuowanych ulotek/plakatów w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby dystrybuowanych ulotek/plakatów w latach 2026 – 2030
				Liczba instytucji w których rozpowszechniono informacje	% wzrost / spadek liczby instytucji, których rozpowszechniono informacje w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby instytucji, których rozpowszechniono informacje w latach 2026 – 2030
			Raz w roku	Kampania reklamowa / event	Wynik 0 / 1	Wynik 0 / 1

				na którym rozpowszechniane są informacje		
Centrum Usług społecznych w Niepołomicach / Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Niepołomice	Środki własne Miasta i Gminy, inne środki w tym w ramach grantów, dotacji	Gmina Kampanie społeczna przeciw przemocy	Co najmniej raz na dwa lata	Liczba zorganizowanych wydarzeń: konferencji, warsztatów, eventów	liczba odbiorców kampanii, zrealizowanych wydarzeń	wzrost / spadek liczby spotkań w latach 2026 – 2030

5. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych	Środki własne na funkcjonowanie jednostek, z których pochodzą poszczególni członkowie	Uczestnictwo w szkoleniach	Jeden raz w roku	Liczba odbytych szkoleń	% wzrost / spadek liczby szkoleń w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby szkoleń w latach 2026 – 2030
				Liczba osób, które, wzięły udział w szkoleniach	% wzrost / spadek liczby osób uczestniczących w szkoleniach w poszczególnych latach z odniesieniem do roku ubiegłego	wzrost / spadek liczby osób uczestniczących w szkoleniach w latach 2026 – 2030

Przewidywane efekty realizacji programu:

Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 dla Miasta i Gminy Niepołomice planuje się osiągnąć następujące efekty:

- usprawnienie systemu pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy,
- ograniczenie zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji rodzin mieszkających na terenie Miasta i Gminy Niepołomice,
- świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy,
- poprawa dostępu do informacji w zakresie możliwości uzyskania wsparcia i pomocy w przypadku wystąpienia problemu przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy, jak i dla osób stosujących przemoc,
- podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i wrażliwości społecznej mieszkańców Miasta i Gminy na temat zjawiska przemocy domowej i możliwości uzyskania pomocy,
- podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie skutków stosowania przemocy domowej,
- pogłębienie wiedzy i świadomości rodziców,
- zmniejszenie się liczby osób/rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 dla Miasta i Gminy Niepołomice będą środki własne Miasta i Gminy. Zakłada się możliwość finansowania programu z dotacji uzyskanych z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł np. funduszy unijnych. Ponadto uwzględnia się finansowanie działań ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, kiedy działania

w związku z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz ochroną osób doznających przemocy domowej, związane będą z wystąpieniem jednocześnie problemów alkoholowych.

MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzanie efektywności i zgodności prowadzonych działań z założonymi wcześniej celami, by w konsekwencji zwiększać efektywność pracy poszczególnych jednostek zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Określone w Programie cele, działania i wskaźniki powinny być na bieżąco monitorowane i weryfikowane, z uwzględnieniem szybko zmieniającego się otoczenia zewnętrznego oraz zasobów Miasta i Gminy oraz potrzeb mieszkańców, co pozwoli na ewentualną modyfikację zaplanowanych działań.

Program poddawany będzie ewaluacji corocznie w terminie do końca maja danego roku w oparciu o dane przygotowane przez podmioty zaangażowane w jego realizację. Na podstawie zebranych danych statystycznych i opisowych zostanie opracowane sprawozdanie zawierające podsumowanie i wnioski płynące z realizacji działań w danym roku sprawozdawczym, z uwzględnieniem priorytetów i potrzeb w zakresie przyszłych zadań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring i ewaluację programu będzie Centrum Usług Społecznych w Niepołomicach we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację.

BIBLIOGRAFIA

Spis publikacji

1. Kantar Polska dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Raport Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie, Warszawa 2019;
2. Pod red. Witkowska Paleń. A, Przemoc w rodzinie. Pomoc, interwencja, wsparcie społeczne, Tychy 2016;
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Źródła internetowe

1. <https://www.niebieskalinia.pl/>;
2. <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/kategoria/1781>.

Spis tabel

Tabela 1. Osoby korzystające z pomocy Centrum Usług Społecznych.....	12
Tabela 2. Procedura "Niebieskie Karty"	14
Tabela 3. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową:.....	17
Tabela 4. Działalność MGKRPA	19
Tabela 5. Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Członków ich Rodzin ...	20
Tabela 6. Punkt Konsultacyjny dla Osób Doświadczających Przemocy	21
Tabela 7. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu	24
Tabela 8. Przestępstwa na terenie Miasta i Gminy	25
Tabela 9. Kwalifikacja prawna postępowań	26
Tabela 10. Przemoc domowa - wnioski i rekomendacje.	52
Tabela 11. Analiza SWOT	54

Spis wykresów

Wykres 1. Podział mieszkańców ze względu na płeć – statystyki GUS na koniec 2023 roku

Wykres 2 Jak jest według Pana/Pani najpoważniejsze źródło występowania przemocy domowej

Wykres 3. Czy w przypadku zachowań przemocowych zgłosiłby/aby Pan/Pani ten fakt instytucji pomocowej?

Wykres 4. Jeżeli będąc osobą doznającą przemocy domowej nie zgłosiłby Pan/Pani tego faktu, to z jakiego powodu?

Wykres 5. Czy zna Pan/Pani rodziny w których według Pana/Pani stosowana jest przemoc?

Wykres 6. Jak Pan/Pani ocenia skuteczność działań podejmowanych na terenie Miasta i Gminy na rzecz zwalczania przemocy domowej?

Wykres 7. Jak reaguje Pan/Pani na złe zachowanie dziecka?

Wykres 8. Czy w Pana/Pani opinii na terenie Miasta i Gminy występuje problem przemocy wobec dzieci w rodzinie?

Wykres 9. Czy rodzice mają prawo stosować kary cielesne wobec swoich dzieci, jeśli w ich przekonaniu zasłużyły sobie na to?

Wykres 10. Czy zna Pan/Pani rodziny, w których stosowane są kary cielesne wobec swoich dzieci?

Wykres 11. Jak często zdarza się Panu/Pani użyć siły fizycznej wobec dziecka?

Wykres 12. Czy są w szkole uczniowie, którzy doświadczają przemocy domowej?

Wykres 13. O ilu przypadkach stosowania przemocy domowej wobec ucznia słyszał Pan/Pani?

Wykres 14. Zidentyfikowane zjawisko przemocy domowej z reguły występuje:

Wykres 15. Czy wie Pan/Pani, jak założyć procedurę „Niebieskie Karty”?

Wykres 16. Jakie dostrzega Pan/Pani na terenie Miasta i Gminy najistotniejsze ograniczenia w zakresie podejmowania działań profilaktycznych dotyczących problemu przemocy domowej?

Wykres 17. Jakie czynniki ze strony osób stosujących przemoc domową obniżają skuteczność działań pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?

Wykres 18. Jak ocenia Pan/Pani swój poziom wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej?

Wykres 19. Jak ocenia Pan/Pani skuteczność działań realizowanych w ramach funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej?

Wykres 20. Jak ocenia Pan/Pani współpracę w ramach Grup diagnostyczno-pomocowych?50